

Kapitalismens krise:

Teknisk framskritt og massearbeidsløshet

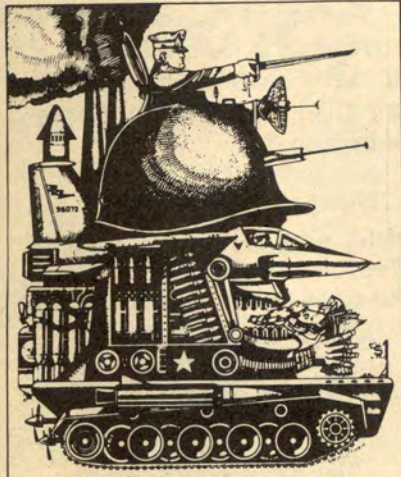
Tekniske landvinninger og andre produktive framskritt er i seg selv store landvinninger for menneskeheten. Men under kapitalistiske forhold fører de regelmessig også til oppsigelser, massearbeidsløshet, økt slik og andre fornærmelser for arbeiderklassen.

Dette viser at hele systemet er modent for skraphaugen. På side 5 behandler vi den moderne datateknologi i denne sammenheng.

Sørøst-Asia, Midt-Østen, Afrika, Balkan:

Akse for ny imperialistisk storkrig

I lengre tid, og særlig i løpet av det siste året, har spesielle geografiske områder i verden pekt seg ut som sentrale konfrontasjonspunkter for rivningene i det imperialistiske verdenssamfunnet. Slik har det alltid vært og slik vil det forbli så lenge det imperialistiske systemet består. Selv om imperialismen i løpet av sin utvikling knytter hele verden mer og mer sammen og slik gjør storkrigen til alle lands felles skjebne, vil det likevel til enhver tid eksistere lokale brennpunkter.

Dette er tilfellet også i vår tid. I dag viser skjerpingen av den imperialistiske supermaktsopprustningen og de politiske konspirasjonene seg mest markert i en del av verden som gjerne kan kalles den nye "aksen" for imperialistisk storkrig. Geografisk sett dreier seg om et enormt strategisk område som begynner med Kina/Sørøst-Asia i aksens østlige punkt. Derfra via det Indiske Hav mot Gulven og Midt-Østen. Dette utgjør på mange måter aksens kjerne eller midtpunkt. Derfra går den videre med forgreininger i Afrika samt over Middelhavet mot Tyrkia og det sørøstlige Europa med Balkanlandene som det vestlige endepunkt. Herfra går veien over mot Europa som i siste instans er den

verdensdel der selve hovedslagmarken for en kommende imperialistisk verdenskrig vil bli å finne.

I denne sammenheng skal vi likevel konsentrere oss om selve aksen, der utviklingen nå varsler om det som i en uvis framtid kan bli Europas og hele verdens skjebne.

Det enorme området som aksen utgjør, består av flere avgrensede og lokale punkter som godt kan vurderes og analyseres hver for seg. Poenget er imidlertid at disse enkelte punktene og konfliktene i dag blir knyttet sammen av den imperialistiske rivaliseringen. Spesielt er det USA's og Sovjets begjærlige krigsmaskiner som via lokale støttepunkter besørger dette.

forts. side 8

Av innholdet:

NATO 30 år Se side 4

Situsjonen i FAL Se side 2

KA OG 1.MAI Se side 3

KLASSE MOT KLASSE
-året som gikk Se siste side

Mao Tsetung og den kinesiske revolusjon

Mao tsetung tenkning og hans politiske praksis har hatt stor betydning som inspirasjonskilde for Kommunistisk Arbeiderforbund helt fra starten av.

Vi har allerede pekt på at Arbeidets Parti Albanias (APA) og Enver Hoxhas Hoxhas vurdering av Mao Tsetung og hans rolle i den kinesiske revolusjon (slik den ble lagt fram i drA nr. 3 og 4 i år) klart står i strid med KAs prinsippprogram. Når vi nå vil gi en

Gjennomgangen av Mao Tsetungs teori og praksis faller i to deler (som svarer til hovedpunktene i KA's prinsippprogram i denne sammenheng). Først tar vi opp det punkt som står sentralt også i Hoxhas kritikk, nemlig forholdet mellom bøndene og arbeiderklassen og det nasjonale spørsmåls status i den kinesiske revolusjon, elle med andre ord: Maos teori om Nydemokratiet.

Dernest, i neste nr. av drA, vil vi behandle Maos linje for bygging av sosialismen, hans metoder for å føre klassekampen mot borgerskapet i den sosialistiske epoken.

se side 6

Møt opp på KA's markeringer 1.mai!

Se annonsering på siste side

Faglig aksjon mot lønnsstopp

Foran 1. Mai blir det stadig tydeligere at argumentet om at meningen med lønnsstoppen var å trygge arbeidsplassene, er en bløff. Arbeidsløsheten har økt med over 60% siden lønnsstoppen ble innført - lønnsstopp, nedleggelser, innskrenkninger og rasjonaliseringer er tiltak som gjennomføres samtidig og er deler av en helhetlig politikk som skal senke lønningene, sikre profitten og rasjonalisere og omstrukturere industrien (derfor vil borgerskapet nå "øke mobiliteten på arbeidsmarkedet", eller slik det vil virke på oss arbeidere: tvinge folk til flytting og pendling i enda større grad). På denne måten skapes det en reservearme av arbeidsløse som er en forutsetning for at lønnsnedslagspolitikken skal lykkes, ved at arbeiderne skal konkurrere om arbeidsplassene og godta lavere lønn av redsel for å miste jobben eller ikke få noen av de jobbene som er ledige. Arbeidsløsheten henger derfor nøye sammen med lønnsstoppen og er ikke noe lønnsstoppen skal forhindre. Samtidig stiger prisene på trossa vav prisstopp - som planlagt. Vi kan derfor trygt si at "inntektspolitikken" virker slik den er ment å gjøre: levestandarden senkes (og vil bli stadig dårligere jo lengre lønnsnedslagspolitikken varer) og arbeidernes faglige organisasjoner knyttes stadig sterkere til

statsapparatet og den politikken som identifiserer arbeiderbevegelsens interesser med staten.

Ikke minst dette siste er viktig. Lønnsstopp betyr ikke bare en senka levestandard som, i motsetning til det LO og regjering propaganderer, for mange arbeiderfamilier er alvorlig nok. Den betyr også en politisk tvang som på lengre sikt er farlig når det kommer ytterligere forsøk på å kutte levestandarden, fordi en tidligere har godtatt regjeringas rett til å gripe åpent og direkte inn og fastsette lønna, ved hjelp av eller i forståelse med fagapparatet. Integreringen av de faglige organisasjoner i statsapparatet og de tilbakevendende krisene som løses på vår bekostning er nært knyttet til kapitalismen, og kan ikke forandres innen dette systemet. Derfor mener FAL at det som bør stå i sentrum 1. Mai er motstanden mot lønnsnedslagspolitikken (som vil fortsette etter lønnsstoppens opphevelse), hvordan vi kan drive denne politikken tilbake (gjennom lokale aksjoner og krav, selv om disse på grunn av borgerskapets arbeidstvistlover vil bli erklært "ulovlige") og at siden alle reformer under et system i krise bare kan være midlertidige og tas tilbake av borgerskapet når det er nødvendig for dem (gjennom inflasjon, rasjonalisering eller angrep på andre grupper arbeidere), så kan bare et sosialistisk samfunn der arbeiderne har samfunns

makta, sikre levestandarden vår og meningsfullt arbeid til alle.

Til tross for dette har ikke FAL sluttet seg til noen av arrangementene 1. Mai. Vi mener at 1. Mai arrangementene ikke bare må uttrykke en protest mot eksistensen av arbeidstvistlovene som forbyr arbeidskamp og mot krisepolitikken, men må uttrykke en vei disse tiltakene kan settes til side på ved at arbeiderne gir et praktisk svar på dem gjennom streik, sit-down og gå-sakte-aksjoner

"SOLIDARISK LØNNS-POLITIKK" ELLER SOLIDARISK LØNNSKAMP?

DNAs og samorganisasjonenes demonstrasjoner er et uttrykk for de kreftene som har innført lønnsstoppen. Det ser trale i deres 1. Mai-arrangementer har pleid å være at arbeiderne ikke skal kjempe gjennom sine egne krav, men "sikre" dem ved høstens valg. Slik er det også i år. "Arbeiderregjeringa" skal sikres til høsten, men nå "har vi ikke råd til reformer" slik at det sentrale blir en valgseier for det partiet som har stått i spissen for innføringen av lønnsstoppen! Arbeidernes tradisjonelle kampdag gjøres til en valg- og partidag.

AKP/Faglig 1. Mai Fronts og SVs demonstrasjoner går ofte ut på det samme, noe som vises ved at FFF i Oslo har sendt en henvendelse til SVs Sosialistisk Arbeiderenhet om felles tog fordi begge protesterer mot

regjeringas krisepolitikk. Og det er det også helt riktig at begge bare "protesterer" og sier "nei" til krisepolitikken. Et praktisk eksempel på en slik politikk er avslutningen på 2. Oktoberstreiken mot lønnsstoppen da ei gruppe tillitsmenn med Sverre Ove Larsen i spissen overleverte et protest-skriv til stortingspresidenten der et sentralt argument var at "lønnsstoppen fastfryser og forsterker de lønnsmessige og sosiale ujevnhetene som finnes de enkelte yrkesgruppene imellom". Poenget med motstanden mot lønnsstoppen er imidlertid ikke at den rammer de lavtlønte verst, men at den er et angrep på alle arbeideres reallønn. Utjevning av ulikhet er ikke noe mål i seg selv, for bare ved å he reallønna for hele arbeiderklassen (inkludert de høytlønte, som ofte er de sterkeste gruppene) kan de lavtlønt situasjon bedres betraktelig. Den enes form for "solidarisk lønnspolitikk" er derfor solidarisk lønnskamp, der høyt- og lavtlønte gjensidig støtter hverandre for i felles kamp å heve levestandarden vår. Men på de mange steder der SV samarbeider med DNA/Samorg 1. Mai vil dessverre en slik utjevningsargumentasjon og satsing på "arbeiderseier" til høsten være rådende.

Bakgrunnen for FFFs henvendelse til SV i Oslo er imidlertid at Sosialist Arbeiderenhet har parolene "Kamp mot lønnsstopp-politikken - støtt lønnsaksjoner" og "Nei til regjeringas krisepolitikk". Men vi vet dessverre hva slags politikk SV i praksis vil kjøre ut i de fleste tilfeller. I tillegg til det vi allerede har sagt kan vi nevne et eksempel fra SVs landsmøte der det ble foreslått at SV skulle gå mot at det skulle settes tak på lønnsoppgjøringa. Forslaget ble nestemt! Dette burde mer enn noe ann vise partiets funksjon som "radikal" støttespiller for DNAs politikk.

At Faglig 1. Mai-front vil oppnå en del av deres problem, men det er vel egentlig ikke så merkelig hvis en tenker nærmere etter. Begge står for en slag-i-lufta-politikk der en sier "nå til veldig mye uten å si noe konkret om hvordan det en er mot, skal bekjempes. Oppmerksomheten konsentreres om oppgjørformen (forbundsvisst kontra kombinert oppgjør), og ikke på nesten all streikekamp idag må være ulovlig og at reallønnsstigninga i 70-å har kommet gjennom lokale avtaler og kamp - uavhengig av om oppgjøret har vært forbundsvisst, kombinert eller samordna. Slik vil situasjonen være også etter lønnsstoppens opphevelse. Sosialistisk Arbeiderenhets "støtt lønnsaksjoner" sverer derfor i løse lufta som en innholdsløs parole, og FFFs "Ingen forlengelse av lønnsstoppen" er et krav som sannsynligvis vil bli gjennomført uten deres hjelp. Lønnsnedslagspolitikken vil imidlertid fortsette og den må - og kan bare - som vi alt har sagt, tilsidesettes på en måte. Om dette tier alle togene vi har nevnt. FFF

har også en reservasjonsrett som gjør at en kan reservere seg mot alle hovedparolene, dvs. også mot krise og sosialismeparolene!

FAL har også fått en henvendelse om å slutte seg til Kommunistisk Arbeiderforbunds 1. Mai arrangementer, noe vi har avslått. Riktignok er det en stor grad av sammenfall i faglige paroler når det gjelder det arrangementet og det FAL mener, f.eks. nødvendigheten av ulovlig streik, at arbeiderne ikke har noe ansvar for kapitalens krise og en oppfordring til arbeidere om å støtte FAL. Men i tillegg er det et rent partiarrangement med en helhetlig politikk som en partipolitisk uavhengig frontorganisasjon som FAL ikke kan ta stilling til, bl.a. "Sosialdemokrati=sosialfascisme" og "støtt proletariats diktatur i Albania". Dette kan vi selvsagt ikke knytte sammen med FAL og binde medlemmene til å støtte.

HVA VIL SKJE?

Som vi nevnte innledningsvis, henger lønnsstoppen og arbeidsløsheten nøye sammen. Det som tjenes på lønnsstoppen og andre tiltak vil bli brukt til ytterligere minskning av sysselsetting, øking av produktiviteten og rasjonalisering og mer flytting og pendling. Eller som det på byråkratspraksis i nasjonalbudsjettet: "Nødvendigheten av vekst i arbeidsproduktiviteten og dermed bedret konkurransevne, innebærer videre at en ikke lenger i samme utstrekning skal søke å holde sysselsettingen på samme nivå i hver enkelt bedrift, men akseptere en høyere omstillingstakt på arbeidsmarkedet."

Samtidig har LO opplegget for 1980-oppgjøret ferdig. Til tross for at det er sendt ut et debattopplegg om tariffoppgjøret, har LO-ledelsen gjort det klart at de vil ha et oppgjør med statlig medvirkning der det tapte ikke skal tas igjen og lønnsnedslaget fortsette. Men oppgjøret skal - som vanlig - ha en lavtlønnsprofil, "kampen skal stå om de lavtlønte". Og da kan planene om et lavtlønnsfond igjen bli en kampsak fra LOs side. Et slikt fond vil overføre overskudd fra lønnsomme bedrifter til lavtlønnsbedrifter for deretter å bruke dette mot arbeidernes lønnskrav i de samme over-skuddsbedriftene - og i neste omgang i praksis mot de lavtlønte selv som nettopp er blitt trukket opp i lønn av bl. a. de høytlønte. Det er interessant å merke seg at NKP reservasjonsløst har sluttet opp om dette kravet, som under dekke av "solidarisk lønnspolitikk" retter seg mot hele arbeiderklassens reallønn. LO kan også tenkes å gå inn for forbundsvisse oppgjør, men det vil nødvendigvis under en korporativ kapitalisme foregå innadfor ei statlig

forts. side 10

SPØRSMÅL TIL EPLF I NORGE

Under overskriften "Sovjet, Etiopia og Eritreas frigjøringskamp" brakte den røde Arbeideren i nr 6 et intervju med en representant for EPLF i Norge

EPLFs representant sier i intervju bl. a. følgende: "Selv om vi er svært uenig i den sovjetproduserte teorien om "den ikke-kapitalistiske utviklingsveien" ("the non-capitalist road of development") og Kinas reaksjonære teori om de 3 verdener, betrakter vi disse land som strategisk allierte i den fase av den eritreiske revolusjonen vi nå er inne i, den nasjonaldemokratiske, da alle disse krefter står mot den USA-ledete imperialismen i området. Når vi så går over i revolusjonens neste fase vil dette med nødvendighet endres."

Det er all grunn til å regne med at uttrykket "strategisk allierte" ikke er trykfeil, da det opptrer i samme sammenheng flere steder i intervjuet.

Hadde det vært tale om "taktisk allierte", kunne det vært lettere å forstå tankegangen (selv om det umiddelbart synes underlig at et sosialimperialistisk Sovjet som er Derguens avgjørende støtte i den

fortsatte undertrykkelsen en Eritrea, skulle kunne utgjøre selv noen taktisk allierte).

Men siden det altså er tale om "strategisk allierte", vil jeg be om spalteplass for følgende spørsmål til EPLF:

1. Regnes Sovjet og Kina for "strategisk allierte" fordi EPLF ser på dem som sosialistiske, eller fordi de "står mot den USA-ledete imperialismen i området"? (Står for øvrig dagens Kina mot USA-imperialismen i dette eller noe annet område i verden? Har ikke Kina tvert om alliert seg med USA?)

2. Hvis svaret er at grunnen er at de står mot USA-imperialismen: Betyr dette at også USA-imperialisme kunne vært en strategisk alliert for Eritrea hvis en hadde vurdert det slik at det var Sovjet som hadde ledet imperialismen i området? Ville det i så fall ikke vært riktigere å kalle USA-imperialismen for en taktisk alliert? (For øvrig: Består ikke det reaksjonære i Kinas teori om de 3 verdener nettopp i at den gjør taktikk til strategi, dvs. inngår strategis-

ke allianser med noen imperialistiske land mot andre?)

3. Den nasjonaldemokratiske revolusjonen er (som EPLF selv har framhevet) anti-kolonialistisk og anti-imperialistisk. Hvordan er det på denne bakgrunn mulig å betrakte et sosialimperialistisk Sovjet (eller Kina) som en strategisk alliert, et Sovjet som er engasjert over hele verden i å hindre både gjennomføring av nasjonaldemokratiske og i neste omgang sosialistiske revolusjoner (selv om metoden Sovjet bruker, er å erklære støtte til revolusjonene)? Er ikke verdens arbeiderklasse, de virkelig sosialistiske land og verdens undertrykte folk og nasjoner de eneste strategisk allierte med også den nasjonaldemokratiske revolusjonen i Eritrea?

4. Kan krefter som er avhengig av det sosialimperialistiske Sovjet, i det hele tatt ses på som "demokratiske"?

Jeg tror at alle virkelige venner av Eritreas revolusjon vil sette stor pris på en klargjøring på disse punkter.

Fast leser.

DEN NYE KAMERAT

Den unge, lyse gutten der, som står og tar imot ved høvlen, er han ny? En ganske fersk en, ja. Han kom igår fra landet. Kan vel se at han er sky!

Han tar imot de gule, glatte bord og stabler dem, litt handløst, til en bør, urolig, når han føler noen glør - han har vel bare lagt op bakhon før.

Hans hår er lyst som gyllen høvelspån og luggen vilter, ingen oljesveis, og mørkebrunt og rødt er fjeset på'n, ja rent som strøket med mahognibeis!

Han er visst lei sig. Det er ikke godt å komme rett fra skau og fuglesang og inn i slikt et støvet mørkekott med sånt et helvetsleven dagen lang.

Men ta det rolig, kamerat. Det går! Snart er du like bleik som en av oss. Og du vil rase over dine kår - bli like rød som vi av hat og tross.

Men du vil også skjønne, kamerat, at gjennom denne skapende fabrikk går veien til vår drømte nye stat - vårt arbeids republikk!

RUDOLF NILSEN

Den 23. april var 50-årsdagen for Rudolf Nilsens dødsdag

La oss hedre denne store proletardikterens minne ved å la hans "Den nye kamerat" være vårt dikt for dagen 1. mai i år!

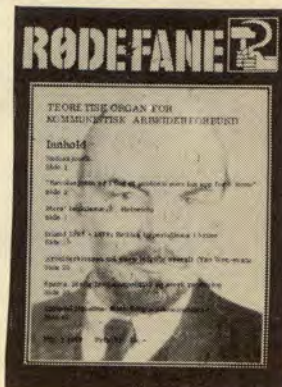
Resultater av Sovjets terrorbombing i Eritrea

EKSTRA-ORDINÆRT LANDSMØTE

Helgen 31. mars til 1. april ble det avholdt ekstraordinært landsmøte i Kommunistisk Arbeiderforbund.

Foranledningen var behovet for å få ryddet opp i en del arbeidsvansker som i noen tid har hemmet forbundets arbeid.

Det ble valgt en ny og utvidet sentralkomite med Truls Wyller som formann.

PÅ DAGSORDEN: KOMMUNISTISK PARTI

Ingen midlertidige økonomiske oppganger kan hindre at vi i åra som kommer står foran en stadig skjerping av krisa i det imperialistiske verdenssystemet. Som to ganger tidligere i dette århundret kan krisa bare få en varig løsning gjennom imperialistisk storkrig, en "løsning" som i atomvåpnenes tidsalder vil kunne bli særdeles langvarig.

Det eneste alternativet til dette er at arbeiderklassen gjennom revolusjon styrter borgerskapet og dets statsmakter, og tar fatt på å bygge sosialismen og det klasseløse samfunn.

Kapitalismens forsterkede krise betyr i det hele tatt at en rekke spørsmål som for bare få år siden var av en tilsynelatende teoretisk karakter, mer og mer blir stilt på spissen som dagsaktuelle, umiddelbart livsviktige spørsmål for alle arbeidere. Det dreier seg om spørsmål som revolusjon eller reform, proletarisk internasjonalisme eller nasjonalisme, sosialisme eller kapitalisme og imperialistisk krig.

Dette skjer bl.a. på den måten at den økonomiske kampen mot lønnsnedslag i økende grad må bli ledd i en åpent målbevisst kamp for å styrte kapitalismen, om den i det hele tatt skal føres.

For kapitalen er lønnsnedslag nå en tvingende økonomisk nødvendighet. Hvis en med sosialdemokratiet og reformismen godtar kapitalismens fortsatte eksistens og ikke kan tenke seg noe annet samfunnssystem, må en også bare bøye seg for lønnsnedslaget. Hvis en derimot ikke godtar lønnsnedslag, må en være beredt til å erstatte kapitalismen med sosialismen.

Det samme gjelder kampen mot bedriftsnedleggelse og arbeidsløshet. For kapitalen er rasjonalisering og arbeidsløshet nødvendige virkemidler for å hindre fallet i lønnsomheten, sammen med lønnsnedslag. Hvis arbeiderne virkelig skal reise kampen mot nedleggelsene, må den derfor i økende grad være basert på en målbevisst vilje til å sette kapitalismens lover til side til fordel for en sosialistisk oppbygging, diktert av arbeidernes egen statsmakt.

Tilsvarende blir den internasjonale arbeiderklassens revolusjonære solidaritet på tvers av nasjonale skillelinjer det eneste og stadig mer påkrevde alternativet til nasjonalistisk samhold med det "egne" borgerskapet, i dets "fredelige" såvel som krigeriske rivalisering med andre lands borgerskap på verdensmarkedet.

Kriseutviklinga betyr en helt annen situasjon enn under den kapitalist-

iske høgkonjunkturen, da lønnsøking og full sysselsetting ikke var i strid med, men i stor grad bare et resultat av kapitalakkumulasjonen.

Dette er bakgrunnen for at arbeiderklassen i dag - i første omgang dens mest bevisste elementer - stadig blir mer åpen for en kommunistisk politikk, en politikk som nå nesten ligger i dagen som det eneste alternativ til kapitalismen og dens barbari, og som det nettopp er arbeidernes særegne historiske oppgave å realisere, ut fra sin spesielle klassemessige interesser av å gjøre slutt på alle klasser og all utbytting.

Åpenheten gjelder ikke bare en revolusjonær politisk linje, men også det vitenskapelige grunnlaget for denne linja, den marxist - leninistiske teorien, og den første strategiske oppgaven som denne linja setter på dagsorden, dannelsen av arbeiderklassens eget kommunistiske fortrøppparti.

Arbeiderklassens mest bevisste elementer ikke bare åpner seg for, men krever teoretisk klarhet og beslutsomt, enhetlig og disiplinert politisk arbeid.

Bare slik kan det forklares at Kommunistisk Arbeiderforbund, som er det eneste politisk-organisatoriske sentrum for arbeidet med å bygge det kommunistiske partiet her i landet, i dag helt påtakelig blir tatt høyest alvorlig blant de forholdvis få klassebevisste arbeidere som forbundet med sin ennå beskjedne kapasitet er i stand til å nå ut til. KA blir ikke lenger bare tatt alvorlig på grunn av dets korrekte linje i f.eks. faglig-politiske spørsmål, men som nettopp spiren til den revolusjonære partiorganisasjon som arbeiderklassen trenger, og som en ønsker å knytte seg forpliktende til.

Det er påfallende - og heller ingen tilfældighet - at i den samme situasjonen minker "åpenheten" overfor Kommunistisk Arbeiderforbund i samfunnets mellomlag, særlig blant akademikere. I disse kretsene blir forsøkene på å framstille KA som en "ubetydelig sekt" stadig mer hyppige og krampaktige. Samtidig vender de samme kretsene seg stadig mer åpenlyst bort fra arbeiderklassen og dens politikk. I den grad de i det hele tatt bryr seg med å beholde et "progressivt" politisk anstrøk, konsentrerer de seg om utpreget reformistiske framstøt på enkeltsaker som tilsynelatende er rensert for klassemessig innhold, f.eks. kvinnesak og miljøsak.

sin egen høyst praktiske lønnsnedslagspolitikk. Og AKP har fullendet sin småborgerlige parodi på kommunismen; så seint som få dager før påske var partiets 1. mai-front innstilt på å ha fellesarrangement i Oslo med SV's "Sosialistiske Arbeiderenhet". Og i landet ellers deltar AKP uten ideologiske hemninger sammen med DNA og SV i Samorg-regi.

KA er i dag den eneste organisasjon som setter sosialismen på dagsorden. Men når vi trass i våre relativt gode politiske muligheter likevel har valgt ikke å arrangere demonstrasjonstog i år, har det ene og alene sin årsak i KA's organisatoriske svakheter.

Vi har funnet at organisering av og mobilisering til et eget demonstrasjonstog ville ha betydd en for stor belastning på forbundets menneskelige og økonomiske ressurser. I dagens situasjon ville det gått for sterkt ut

Dette henger ikke bare sammen med at de samfunnslag det her er tale om, ut fra sine interesser dypst sett frykter arbeiderklassen, og ønsker å dempe aktualiteten av den proletariske revolusjonen. I nær sammenheng med dette har det også sine grunner i hvordan disse lag blir rammet av kapitalens krise.

Mellomlag merker krisa mest i form av stagnasjon og reduksjon av antall stillinger, grunnet nedskjæring på de offentlige budsjetter. Særlig de øvre og privilegerte grupper, eller grupper som har en slik stilling i utsikt, reagerer ikke på dette med å slutte seg til arbeiderklassen og dens revolusjonære kamp. Deres løsning blir på individuelt grunnlag å sikre seg selv og sin karriere, med alle foreliggende midler.

Situasjonen på de borgerlige universitetene illustrerer dette svært godt. Den er preget av politisk passivisering og/eller anarkistisk oppløsning av spyttlikkeri og albuing - blant studenter og vitenskapelig personale. Følgen er en vitenskapelig fallprosess som er påtakelig selv på borgerskapets egne premisser. I en situasjon med sterkt økende konkurranse om stillingene lever og fungerer de aller mest vulgære anti-marxistiske strømninger som aldri før, gjerne i "marxistisk" forkledning.

Slik er stillingen på institusjoner som for bare ca. 10 år siden ble oppfattet som revolusjonære stormsentra.

Den gangen var det nok av muligheter i form av gode og sikre jobber for akademikerne. Med tilspissingen av klassekampen er det samtidig på en helt annen måte forbundet med håndfaste konsekvenser å knytte seg til arbeiderklassen. Det betyr mer og mer for alvor å si farvel til en borgerlig karriere.

Til det kapitalistiske krisebildet hører også en økende krise og flytende situasjon innen og mellom de eksisterende reformistiske, borgerlige og småborgerlige partier innen arbeiderbevegelsen.

For DNA som statsadministrerende sosialdemokratisk parti medfører krisa en stadig mer uholdbar satsing på to hester på samme tid. I teorien forsøker partiet stadig i stor grad å forfekte en statlig krisedempende politikk, mens det i praksis forlengst har oppgitt denne til fordel for en helt tradisjonell kapitalistisk krisepolitikk med lønnsnedslag, rasjo-

over andre prioriterte oppgaver for organisasjonen. Vi tenker her spesielt på oppgaven å sørge for regelmessig utgivelse av forbundets forskjellige publikasjoner.

KA vil imidlertid gjøre sitt beste for at virkningene av organisasjonens svakheter ikke blir større enn de trenge bli. Den kommunistiske bevegelses medlemmer og sympatisører vil bruke sine krefter til å markere det kommunistiske alternativ gjennom spredning av forbundets propaganda i de viktigste byene i landet, og i Oslo, Trondheim og Bergen vil det bli avholdt festmøter på kvelden. Vi viser her til annonsering på annet sted i dette nummer, og benytter samtidig anledningen til å oppfordre alle interesserte til å møte opp på disse arrangementene. En vellykket avvikling av disse vil bidra til at årets tilbaketog blir avløst av en sterkere oppmarsj neste år.

nalisering og arbeidsledighet som de sentrale virkemidler. Satsingen på to hester tilsvarer samtidig ekstensen av to fløyer innen partiet - Nordli-fløyen og LO-fløyen. Mens dobbeltansiktet tidligere innstilte et visst tidspunkt kunne bidra til å opprettholde tilslutningen til partiet både fra "høyre" og "venstre", er det nå i ferd med å virke stikk motsatt. De høyre-innstilte velgerne - særlig høyere funksjonærsjikt - rømmer nå over til ei Høyre-skute som hverken er belastet med sosialdemokratiske fraser eller levninger av typen forbud mot oppløsning av borettslag, mens arbeiderne stadig sterkere merker virkningene av den kapitalistiske krisepolitikken og går over i en passiv boikott-holdning som svekker DNA fra den kanten.

NKP er forlengst degenerert til å være et rent vedheng til DNAs "venstre"-fløy, en posisjon som bare styrkes med den økende krisa.

I SV ytrer krisa seg i en stadig sterkere og mer åpen splittelse mellom to hovedtendenser. På den ene siden står det småborgerlig-nasjonalistiske flertallet omkring Berge Furre som forsøker å knytte seg til LO-apparatet på forbundsnivå og dermed til DNAs "venstre"-fløy, og på denne måten sikter mot å overta den gamle sosialdemokratiske posisjonen som DNA forlater. På den andre siden står et uklart og lite enhetlig mindretall som på den ene siden tilsynelatende retter seg mot nasjonalsjåvinismen og erklærer at nå er hovedoppgaven å nedkjempe sosialdemokratiet innen arbeiderklassen, men på den andre siden har inngått våpenstillstand med det sosialdemokratiske flertallet og ikke synes å ønske å yte noe bidrag til å etablere arbeidernes avgjørende redskap i kampen mot sosialdemokratiet og hele kapitalismen, det kommunistiske partiet. Dette mindretallet er i stor grad knyttet til og et uttrykk for det lokale faglige tillitsmannsapparatet og dets voksende motstand mot DNAs og LO-ledelsens angrep på de lokale forhandlinger og avtaler og dermed på de lokale tillitsmennenes funksjon og rolle i det hele tatt.

Redaksjonen avsluttet mandag 16. april

KAPITALISMEN BETYR ARBEIDSLØSHET, KRISE OG KRIG. ARBEIDERE - REIS KAMPEN KLASSE MOT KLASSE!

SETT LØNNSSTOPPEN TIL SIDE GJENNOM LOKALE AKSJONER - DE ULOVLIGE STREIKENE VISER VEI!

KAMP MOT DNA'S SOSIALFASCISTISKE FRAMSTØT - SLUTT OPP OM FAGLIG AKSJON MOT LØNNSSTOPP!

BEKJEMP FEMINISMEN OG ALL KVINNEUNDERTRYKKING - FRAM FOR KVINNENS FRIGJØRING GJENNOM PROLETARIATETS DIKTATUR!

ARBEIDERKLASSEN HAR IKKE NOE FEDRELAND - FRAM FOR DEN PROLETARISKE INTERNASJONALISMEN!

STØTT EPLF OG DET ERITREISKE FOLKETS FRIGJØRINGSKAMP MOT ETIOPIA OG DEN SOVJETISKE SOSIALIMPERIALISMEN!

NEI TIL IMPERIALISTISK FRED I MIDT-ØSTEN - FOR FRIGJØRING AV HELE PALESTINA!

SUPERMAKTENES RIVALISERING BETYR KRIG - FORDØM KINAS OG VIETNAMS AGGRESJON!

STØTT PROLETARIATETS DIKTATUR I ALBANIA - EN EROBRING FOR VERDENS ARBEIDERKLASSE!

UTEN EN REVOLUSJONÆR TEORI, INGEN REVOLUSJONÆR BEVEGELSE!

UTEN ET KOMMUNISTISK PARTI, INGEN PROLETARISK REVOLUSJON. SLUTT OPP OM KOMMUNISTISK ARBEIDERFORBUND!

KA OG 1.MAI

Etter nøye overveielse i forbundets ulike organer har KA besluttet at organisasjonen i år ikke skal markere seg med et eget demonstrasjonstog i Oslo på 1. mai. Vi beklager dette sterkt; vårt demonstrasjonstog på fjorårets 1. mai var et vellykket arrangement som vi gjerne hadde sett vi hadde kunnet følge opp i år. Det er desto mer beklagelig ettersom andre organisasjoner på den såkalte vens-tresida i sterk grad har latt seg påvirke av høyrestrømningene i samfunnet og mindre enn noen gang framstår som noe politisk alternativ for arbeiderne til høyresosialdemokratiet i DNA. SV har nå f.eks. lansert en "sosialisme på norsk" som knytter partiet til både tradisjonell klasse-samarbeidspolitikk og nasjonalsjåvinisme, og til de mest arbeiderfiendtlige, såkalt vekstdempende strømningene i mellomlagene som leverer de mer ideelle argumentene borger-skapet trenger for å rettferdiggjøre

30 ÅR I NATO

Under dekke av å forsvare fred og sikkerhet feirer NATO i disse dager sin 30-årsdag. Den historiske bakgrunnen finner en i imperialiststatenes kamp mot Sovjetunionens økte innflytelse etter den 2. verdenskrig. USA sto etter krigen igjen som den klart sterkeste militære og økonomiske makt. I Europa var produksjonsmidlene nedslitt og ødelagt, og en sto foran en oppbyggingsfase. Økonomisk sto USA i fare for å brenne inne med enorme overskuddslagre fordi landa i Europa ikke var i stand til å betale for særlig stor import fra USA. På denne bakgrunn kom Marshall-hjelpa som en ideell løsning. USA unngikk å få overskuddslagre, samtidig som en oppnådde å binde økonomien i de europeiske landa til den amerikanske imperialismen. Samtidig var USA Sovjetuni-

For å overbevise arbeiderklassen om NATOs fortreffelighet kjørte en fram Einar Gerhardsen som skjelte ut NKP som fedrelandsvikere og folk i tjeneste for et fremmed land. Slikt virket sjølsagt all den stund NKP i flere år hadde gjort sitt beste for å forsikre borgerskapet om at de var like gode nordmenn som alle andre. NKPs manglende forståelse for nødvendigheten av å kjempe mot den borgerlige nasjonalismen og forsøke å danne en egen motstandsbevegelse med kommunister i ledelsen under krigen, førte til at DNAs hets slo inn blant NKPs medlemmer og sympatisører. Oppgjøret med Furubotten viste også i hvilken grad nasjonalistiske strømninger hadde fått innpass i partiet.

Norge kom med i NATO fra start-

allianse med USA mot Sovjet vil vel NATO gå inn som en naturlig del av Deng Xiaopings siste teoretiske nyvinning "to-verdenteorien". Klassekampens spalter er da også åpnet for en debatt om NATO, og i Sverige har den kjente støttespilleren for SKP (AKP's svenske broderorganisasjon) Jan Myrdal (som alltid har vært litt kvikkere i linjeendringene enn AKP) allerede gått inn for at Sverige må knyttes sterkere til NATO og skjelt ut det svenske borgerskap for å ruste opp for lite. I AK-gruppa, som har en noe større medlemsmasse å tenke på, går man forsiktig fram. Først og fremst har en funnet ut at det norske borgerskap ikke vil forsvare Norge i en krig fordi de er fedrelandsforrædere, og av denne grunn er det blitt proletariats oppgave å forsvare nasjonen. Hva AKP imidlertid ikke vil forstå, er at den dagen Norge kommer i krig, vil det bli en krig hvor vi kommer i allianse med vestmaktene mot en annen imperialistmakt, Sovjet. Altså et typisk kjennetegn på en imperialistisk omfordelingskrig hvor Lenin anviste parolen: "Rett våpen innover mot det egne borgerskapet".

En skal være klar over at om proletariet i alle land fulgte opp AKP's paroler om å støtte forsvaret for å sikre suvereniteten til det egne landet, ville proletariet i Ungarn, i Sverige, i Finland, i Zaire osv. måtte støtte sitt eget borgerskaps opprustning hvis det var under dekke av å forsvare landet, og en fikk automatisk et nasjonalistisk krigshissende proletariet i alle land.

I Europa i 1914 valgte sosialdemokratene å støtte opp sine regjeringers militærpolitikk og ble dermed ansvarlige for det folkemordet som

forts. side 10

LENIN OM IMPERIALISTISKE KRIGER

"En sosialist, en revolusjonær proletar, en internationalist resonnerer annerledes: krigens karakter (om den er reaksjonær eller revolusjonær) avhenger ikke av hvem som angrep og ihvis land "fienden" står, men den avhenger av hvilken klasse det er som fører krigen, hvilken politikk vedkommende politikk fortsetter. Hvis vedkommende krig er en reaksjonær imperialistisk krig, dvs. en krig som føres av to verdensomspennende grupper av det imperialistiske voldselskende, rovgriske reaksjonære borgerskap, så forvandles ethvert borgerskap (selv i et lite land) til en deltaker i plyndringen, og min oppgave som en representant for det revolusjonære proletariat er å forberede den proletariske verdensrevolusjon som den eneste redning fra verdenskrigens redsler. Jeg må ikke resonnerer ut fra "mitt eget" lands synspunkt (for det er et resonnement som sømmer seg for et ynk av en nasjonalistisk spissborger som ikke skjønner at han er et leketøy i hendene på det imperialistiske borgerskap), men ut fra min deltakelse når det gjelder å forberede og propagandere for den proletariske verdensrevolusjonen og bringe den nærmere."

(Fra: "Den proletariske revolusjonen og renegaten Kautsky", utg. Ny Dag 1952 s. 68-69)

KAMPANJEN NORGE UT AV NATO

KNUAN's emblem

onen fullstendig overlegen i og med at USA allerede hadde utvikla atomvåpen, noe en mente Sovjet ikke ville være i stand til i løpet av det neste tiåret. I 1948 sprengte Sovjet sin første atombombe og satte dermed en brå stopp for den amerikanske drømmen om militær sikkerhet.

Behovet for en bedre sikring av den vestlige imperialismen meldte seg nå. Politisk ble opprettinga av NATO begrunnet med "kuppet i Tsjekkoslovakia" som skulle vise Sovjetunionens aggressive karakter. I 1948 hadde folkedemokratier blitt oppretta i de fleste landa i Øst-Europa, i Tsjekkoslovakia hadde imidlertid overgangen til folkedemokrati karakter av å være et proletært opprør i langt større grad enn i de andre landa. England og Frankrike hadde vist at de på ingen måte sto tilbake for Sovjet når det gjaldt å blande seg inn i andre staters indre anliggende. England hadde allerede blanda seg inn i borgerkrigen i Hellas og franske soldater døde i kamp mot Ho Chi Minhs styrker i Vietnam. I Hellas blanda dessuten Sovjet seg overhode ikke inn til vestmaktene store forbauselse.

NORGE GÅR INN I NATO

I Norge ble det DNA som skulle få æren av å brige landet inn i NATO. En fikk her god bruk for sin innflytelse i fagbevegelsen og satte i gang en kommunisthets hvor argumentet med Tsjekkoslovakia ble flittig brukt. Militarister som Trygve Lie, Hallvard Lange og Jens Chr. Hauge fikk utforme politikken og satte samtidig stopp for planene om et nordisk forsvarssamarbeide. DNAs tradisjonelle alliansefrihetspolitikk begynte allerede å bli brutt da Trygve Lie overtok Halvdan Kohts plass i regjeringa i 1941. Han var framsynt nok til straks å foreslå forsvarsavtaler mellom Storbritannia og Norge hvor han mente at også USA burde trekkes inn. Baser skulle opprettes under betegnelsen "gjensidige forsvarsordninger."

en i 1949. I 1955 ble Warszawa-pakta dannet som et svar på at Vest-Tyskland ble innlemmet i NATO. Alliansene skiller seg fra hverandre ved at en i Nato har en rekke imperialistiske stater med relativ sjølstendighet, mens Sovjet fullstendig har dominans i Warszawa-pakta (muligens med en viss reservasjon når det gjelder Romania).

KAMPEN MOT NATO I DAG

Kampen mot NATO i Norge har ligget nede i flere år. De første spesielle tiltak ble satt i verk da Kampen Norge Ut av NATO ble dannet i slutten av 60-åra. Organisasjonen ble prega av det daværende SUF (m-l) og dets nasjonalistiske overlag. Den norske nasjonen var undertrykt i NATO og kunne bli fri om NATO-kvarteret på Kolsås og engelske og amerikanske offiserer ble hevet ut av landet. Forståelsen av at Norge er et sjølstendig imperialistisk land manglet totalt. Som et imperialistisk land vil det norske borgerskapet hele tida benytte sitt voldsapparat for å beskytte sine interesser uansett om Norge er med eller ikke i NATO. Det svenske borgerskapet står utafor NATO, og det skal vel vanskelig kunne hevdes at arbeiderklassen der er noe friere enn sine norske klassebrødre. Kampen mot NATO må rettes mot hele det borgerlige voldsapparatet som når det ikke brukes mot arbeiderklassen direkte vil kunne utnyttas i kamp mot en annen imperialistmakt hvor arbeiderklassens blod vil flyte på kapitalens alter.

I Norge har vi tre sjølutnevnte sosialistiske partier. Ett av disse partiene, NKP, vil helst se at Norge forlater NATO og går inn i Warschawapakta. Enhver som kjenner til Bresjnevs form for "fred og sikkerhet" ver den rundt og spesielt i Eritrea vil umiddelbart avvise et slikt alternativ.

AKP-gruppen skal derimot ikke be skyldes for å ha noe til overs for Bresjnev og co. Tvert om, i takt med at Kina forandrer sin politikk til en

DET TYSKE SOSIALDEMOKRATIET OG FASCISMEN

Nasjonalisme og rasisme er et element i all fascistisk ideologi, men de som ikke ser at de samme element inngår også i borgerligdemokratiske regimer i den imperialistiske epoke, ja til og med i arbeiderpartier som kaller seg sosialistiske (Jmf. SV's landsmøte), er lite evnet til å se forbindelsen mellom borgerlig demokrati og fascismen, dvs hvordan det siste gror fram innenfor det første under betingelser som ikke er mer mystiske enn eiendomsretten til produksjonsmidler.

Det norske arbeiderpartiets "antirasisme" er kanskje i dag den mest hyklerske. Som kapitalismens forvalt

i, uansett om det utgår av arbeiderklassen eller ikke så lenge det bare setter seg fore å "styre" kapitalismen i stedet for å knuse den.

Det var nøyaktig den samme holdningen overfor kapitalismen som førte til at det tyske sosialdemokratiske partiet i 20-åra like mye bekjempet kommunister som fascister. Den grunnleggende sosialdemokratiske ideologi kan summeres opp i et ord: Klassesamarbeid. Og utfra dette framsto derfor kommunismen som en større fiende til til sosialdemokratiet enn fascismen som også er en klassesamarbeids ideologi, men som i motsetning til sosialdemokratiet støtter seg til hæren

iske. (se tabell). Sosialdemokratiet bygget også opp et sterkt politi- og militærapparat i de årene det satt med makten, et apparat de altså overveide benyttet mot kommunistene. Dermed hemmet de den eneste reelle anti-fascistiske kraft i Tyskland betydelig og objektivt var de derfor en avgjørende støttespiller for fascistenes vekst og maktovertagelse. Sosialdemokratiet ved regjeringsmakten ble også av den kommunistiske verdensbevegelsen betegnet som sosialfascisme, fordi det ustanselig rettet statens voldsapparat mot arbeiderklassens forsøk på å bekjempe fascismen.

BERLIN 1. MAI 1929

Den sosialdemokratiske voldsbølge mot kommunistene nådde sitt toppunkt 1. mai i Berlin 1929. Den sosialdemokratiske politimesteren Zörgiebel forbød da alle demonstrasjoner på 1. mai. De klassebeviiste berlinarbeiderne var imidlertid klar over at de måtte kjempe sine krav igjen på tvers av alle regler og forbud forbud og samlet seg til demonstrasjonstog for å slutte seg til hoveddemonstrasjonen i sentrum. Overalt ble de møtt med væpnet politi og panservogner og i alt ble 33 arbeidere myrdet og hundrevis såret. Arbeiderne trakk seg om kvelden tilbake til arbeiderstrøkene hvor de måtte barikadere seg i forsvar mot terroren som pågikk hele natten. Arbeiderklassen var på tross av den terroren den ble utsatt for disiplinert og rolig selv om også politiet hadde plantet provokatører blant arbeiderne som stadig oppfordret dem til å storme politistasjoner etc. etc., for å få polititerroren til å virke som selvforsvar. (den samme metoden benytter nå det franske terrorpolitiet i Lothringen) Ved slike og lignende aksjoner er det klart at arbeiderklassens kamp mot fascismen ble hindret og hemmet. Men på samme tid gjorde arbeiderklassen den viktige erfaring, at også sosialdemokratiet benytter seg av våpnenes makt for å underkue arbeiderklassen.

Sørgedemonstrasjon for drepte arbeidere

ere vedtar Arbeiderpartiet innvandringsstopp for arbeidere fra andre nasjoner fordi behovet for arbeidskraft er avtakende. Men når reaksjonære grupperinger følger opp Arbeiderpartiets innvandringsstopp, ved å spre nasjonalistisk og rasistisk propaganda, da raser Arbeiderbladet og fatter ikke hvor de reaksjonære får slike ideer fra. Slike selvmotsigelser må et regjerende parti komme

og statsapparatet. Denne forskjell har imidlertid ikke hindret det tyske sosialdemokratiet i å benytte seg av hæren og politiet i bekjempelsen av kommunistene.

I 20-åra i Tyskland gjorde sosialdemokratene dette med jevne mellomrom og det var i denne perioden omtrent like mange arbeidere som falt for den sosialdemokratiske terroren som det var som falt for den fascist-

Myrdede anti-fascister fra 1924 til 32

av politiet
av fascister

26	1924	3
11	1925	4
21	1926	4
16	1927	11
16	1928	8
41	1929	10
36	1930	42
57	1931	57
81	1932- Jan. 1933	139

Kapitalismens krise:

MIKROPROSESSOREN — MASSE-PRODUSENT AV ARBEIDSLØSHET?

I løpet av de siste åra er det kommet stadig flere meldinger om at innføring av elektronisk databehandlingsteknologi har ført til omfattende oppsigelser av ansatte innen industri- og serviceyrker.

● Fra USA har vi fått meldinger om at National Cash Register på 5 år reduserte sysselsettingen fra 37000 til 18000. Western Electric reduserte arbeidsstyrken fra 39200 i 1970 til 19000 i 1976.

● I Storbritannia er det anslått at antallet ansatte i telekommunikasjonsssektoren vil gå ned med 30% fra 1970 til 1979, og at økt bruk av mikroelektronikk totalt sett vil medføre 1% årlig økning av arbeidsløsheten.

● Fra Vest-Tyskland rapporteres det at man forventer at 40% av alle kontorarbeidsplasser vil være overtatt av datamaskiner innen 1990.

● I en fransk rapport regnes det med at datateknikken ikke vil minske antallet ansatte i bank og forsikring med 30% i løpet av 10 år.

● 17 sveitsiske urfabrikker har innstilt produksjonen etter at digitalurene kom på markedet.

● Innen grafisk industri ser det ut til at hele yrkesgrupper vil bli bortrasjonalisert. Bakgrunnen for konflikten ved Berlingske Tidende i Danmark var nettopp innføringen av datastyrt, helautomatiserte trykkemaskiner som eliminerte behovet for faglært personell.

● Det siste vi har hørt er at de 650 ansatte ved Oslo Trykdekontor har bedt om aksjoner for å begrense virkningene av at saksbehandlingen overføres til datamaskiner.

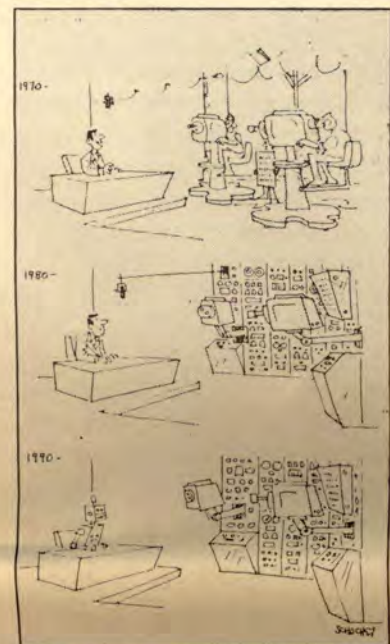
HVA ER MIKROPROSESSOREN?

Mikroprosessoren er en elektronisk enhet på størrelse med en negl som inneholder titusenvis av elektroniske elementer som transistorer, dioder, motstander, kondensatorer osv. Ved å bygge opp et system av 10-80 mikroprosessorer kan man lage en avansert datamaskin med en kapasitet som er helt på høyde med de "store" datamaskinene som kom på markedet for 20 år siden, og som fylte små hus. Forskjellen ligger i den fysiske størrelsen, og ikke minst i prisen. De gamle, "store" maskinene kostet omkring 5 mill. kr., og dette begrenset naturlig nok anvendelsen av dem. En moderne mikrodatamaskin med tilsvarende kapasitet koster i dag 100.000 kr.. Om 1

1-2 år vil prisen være halvparten, og den vil fortsette å synke ihvertfall i ti år til.

ANVENDELSESOMRÅDET ØKER

Mikroprosessoren har altså den sjeldne egenskap at den kombinerer effektivitetsøkning med kostnadsbesparelser. Dette har medført en eksplosiv vekst i antall anvendelser. Den brukes i dag overalt fra leketøy og komfyrstyring via industriell automatisering og telekommunikasjon til forskning og vitenskapelig databehandling. Som et eksempel kan nevnes at det nå er utviklet systemer som kan redusere bensinforbruket i bilmotorer med inntil 50%, ved å la en elektronisk enhet til ca. 500 kr. regulere bensinmengde, blanding, tenning osv.

Anvendelsesområdene blir stadig flere, og vil ifølge amerikanske prognoser omfatte 38% av verdensøkonomien i løpet av få år. Innen alle bransjer hvor mikrodatateknologien innføres, vil behovet for arbeidskraft gå ned. Mikroprosessoren har derfor fått tilnavnet "macro job killer".

EN INDUSTRIELL REVOLUSJON

Det dreier seg her om et teknologisk framskritt som kan sammen-

liknes med det 19. århundres industrielle revolusjon. Den rasjonalisering som nå vil finne sted, vil i enkelte bransjer innebære en tilnærmet rasjonalisering, det det ikke lenger er snakk om å redusere antall fagarbeidere, men om å utradere fagområder.

I sin tid førte innføringen av "spinning Jenny" i tekstilindustrien til massearbeidsløshet i industriområdene omkring Birmingham og Manchester, og til hungersnød og massedød i India. Blant de arbeidsløse utviklet det seg en "Jacobinerbevegelse" som satte seg som mål å ødelegge maskinene. Marx rykket ut mot maskinstormerne og kritiserte dem for ikke å skille mellom det tekniske framskritt i seg selv og den kapitalistiske anvendelsen av det. Kampen må rettes mot kapitalismen og ikke mot maskinene, var den parolen han stilte opp.

MASKINSTORMING ELLER KOMMUNISTISKE DAGSKRAV?

Den motstanden som hittil er blitt reist mot følgene av mikroelektronisk rasjonalisering har hatt mange stygge feilskjær som har liknet på maskinstorming. Men alternativet til maskinstorming er ikke å reise mer eller mindre abstrakte krav om sosialisme, selv om det er klart at det enorme tekniske potensial for menneskelig frigjøring som denne teknologien inneholder bare vil kunne utnyttes for dette formålet under sosialismen.

FAGFORENINGSENGA: JEMENT ELLER DIREKTE AKSJONER?

Krav om gunstige overgangsordninger må naturligvis konkretiseres, men det vil føre for langt her å komme med eksempler som dekker alle tenkelige situasjoner. I tiden framover vil det imidlertid være behov for å diskutere om dette er et område hvor det kan nytte å fremme politiske krav gjennom fagforeningsapparatet. Det vil i så fall dreie seg om krav om en statlig styrt datapolitikk og en statlig kontrollert strukturasjonalisering.

Dette vil i praksis innebære opplegg til førtidspensjonering og andre trygdeordninger, omskoleringstilbud, flyttebidrag og såkalt "aktiv styring av investeringene". Det

vil derfor i siste omgang alltid vise seg å være mer å hente ved direkte aksjoner blant arbeiderne enn ved statlige tiltak av denne typen.

Uansett er det klart at det haster med å legge opp til en politisk linje på dette spørsmålet. Utviklingen og anvendelsen av datateknologien går så raskt at vi må regne med å få de første større konflikter i løpet av 1979. I et foredrag i august 1978 sa industriminister Haukvik at "våre nåværende produksjonsformer må legges om og struktureres inn i høyeffektive produksjonslinjer med vidtgående automatisering og prosesstyring. Tradisjonell produksjon må erstattes med et høyt teknologinnhold og være sterkt kunnskapsrettet."

Oversatt fra ministerspråket betyr dette at staten legger opp til rasjonalisering basert på økt bruk av mikrodatateknologi, og at det som bekymrer industriministeren er "norsk industris høye kostnadsnivå og svake konkurransevne", ikke de problemer rask og ukontrollert rasjonalisering påfører arbeiderklassen. Vi regner med at arbeiderklassen snarest vil gjøre det klart for industriministeren at han blir nødt til å bekymre seg også om dette.

"DEN NYE INDUSTRIELLE REVOLUSJON"

Innføringen av en slik teknisk avvinning som mikroprosessoren innebærer, har for alvor slått igjen i de årene som kapitalismen har hatt sin verste økonomiske krise siden tredve-årene. Dette er ingen tilfeldighet og heller ikke noe nytt. Tvert om er det uttrykk for den vesentlig og stadig tilbakevendende lovlessenhet under kapitalismen. "Den teknologiske utvikling" er ikke en egenstørrelse som plutselig en dag bare er der som et faktum. Utviklingen av den moderne industrialismens teknikk er et resultat av de kapitalistiske produksjonsforholdene; av det utbyttingsforhold som består mellom borgerskap og arbeiderklasse. F.eks. opplevde kapitalismen store tekniske framskritt den gang arbeiderne kjempet gjennom krav om begrensning i arbeidsdagen. Dette betydde slutten på en periode der økningen på utbyttingen av arbeiderne primært var avhengig av å forlenge arbeidsdagen. Fra nå av blir den viktigste utbyttingsmetoden funnet i å øke produktiviteten på proletarietets arbeid gjennom innføring av nye maskiner. Utviklingen tilsvarer det Marx kalte overgangen fra produksjon av absolutt til relativt merverdi, og den historiske oppkomst av den spesifikke kapitalistiske produksjonsmåten. Den moderne storindustrien var et faktum.

Men når denne produksjonsmåten for alvor slo igjennom i samfunnet, kom også profittkraten som den "drivende motor i den kapitalistiske produksjon" i sentrum for samfunnets utvikling. Kapitalismens kriser som inntreffer med jevne mellomrom skyldes profittkrats tendens til å falle. Dette fallet prøver kapitalistene å motvirke ved å redusere arbeidernes lønninger mens de samtidig rasjonaliserer, innfører ny og mer produktiv teknikk og maskiner som setter arbeiderne på porten. Men samtidig har ikke borgerskapet ubegrensede muligheter til å innføre bruk av avansert teknologi. Det er bare arbeiderklassens motstand som kan være merverdiens og profittens kilde. Borgerskapet kan aldri kombinere eksistensen av seg selv som herskende klasse med i sin helhet å erstatte arbeiderklassen med en "helautomatisk" produksjon". Det vil si: kapitalismen fremmer produktiver framskritt samtidig med at den hemmer dem. Samtidig kommer de produktive framskritt kapitalistisk uttrykt gjennom dårligere levevilkår og massearbeidsløshet.

Dilemmaet kan ikke løses uten at de kapitalistiske eiendomsforholdene erstattes med sosialismen og proletarietets diktatur. Som Marx påpekte, vil maskineriet under kommunistiske produksjonsforhold kunne utvikle seg uten innskrenkninger fordi det da ikke brukes med tanke på å øke borgerskapets profitt. I det kommunistiske samfunn vil tvert om maskinene bli et middel til først og sist å spare inn på og lette det samfunnsmessige arbeid. Dertil å fordele dette jevnt på alle sam-

funnets produsenter. Det er ut fra dette perspektivet vi må se sammenhengen mellom slike fenomener som mikroprosessorer og de 16 millioner arbeidsløse som i dag vandrer rundt omkring i OECD-landene. Mikroprosessorens inntog forteller om følgende: at den teknologiske utviklingen nå nærmest gjør kapitalismens fortsatte beståen meningsløs. Det materielle grunnlag for arbeiderklassens samfunn og en drastisk forkortelse av arbeidsdagen er lagt. Men så lenge kapitalismen består kan mikroprosessen bety at arbeidsløsheten vil nå en så stabil og permanent eksistens som aldri tidligere under kapitalismens historie.

OPEC...fra side 9

sin produksjon og eksport av olje. Også disse nyhetene ble mottatt med glede blant oljeimportørene i vest. Begeistringens skulle ikke bli langvarig. OPEC viste igjen sin styrke ved å føre bevisste mottrekk. For ikke bare har landene vært i stand til å gjennomføre en fri pris i konsumsfæren. De har også vist at de greier å holde denne friprisen intakt gjennom å oppnå felles kontroll over produksjonsstøtteren. Umiddelbart etter at møtet i Geneve var over kom nemlig Saudi-Arabia, Kuwait og Irak sammen og ble enige om å redusere produksjonen samtidig som Iran økte den. Saudi-Arabia, som under oljearbeidernes streiker i Iran økte sin produksjon med en million fat pr. dag, fant det nå opportunt å redusere den med samme antall fat. Et resultat til felles beste var oppnådd: Iran kan fortsatt have inn ekstraprofitter på det knappe oljemarkedet samtidig som Saudi-Arabia har muligheten for det samme.

I tillegg oppnår de reaksjonære oljejeikene å beholde sin posisjon som verdens mektigste oljemonopolister.

VESTLIGE OLJEMONOPOLERS ROLLE REDUSERT

Møtet i Geneve klargjorde dermed framfor noe at OPEC-landene sveises mer og mer sammen i kraft av

sitt oljemonopol. Selv om det er og kan oppstå uenigheter og motsetninger både økonomisk og politisk innad er det den økende enheten som ble manifestert i Geneve.

De dager er talte da oljekompaniene i USA og Europa kunne spille OPEC-landene ut mot hverandre og dermed oppnå kontroll med både oljepris og forsyningslinjer. Sett ut fra disse monopolkapitalistenes synsvinkel betyr derfor OPEC-vedtaket et tilbakeslag og en markert skjerping av de innbyrdes motsetninger mellom vestlige kapitalistiske firmaer og nasjonale økonomier. Ved å demonstrere sitt faste grep, ikke bare over prisen, men også over selve produksjonsnivået, har OPEC her handlet som et klassisk kartell. På den annen side har dette som helhet betraktet, styrket OPEC-landenes maktthavere og herskerklassens grep om statsmakten og over, de lokale arbeiderklassene.

KONSEKVENSER FOR IMPERIALISMEN I KRISE

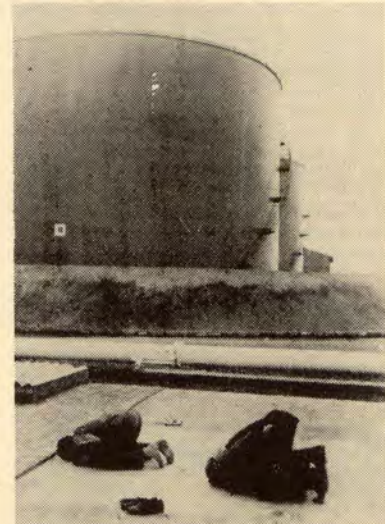
Denne situasjonen passer de store imperialistiske landene svært dårlig. USA og Vesteuropa er ennå midt oppe i en økonomisk krise med økt arbeidsløshet og stigende inflasjon. Det regnes med at den nye oljeprisen vil øke problemene. Kapitalen husker godt hvordan firedoblingen av oljeprisen i 1973 bidro til den ø-

konomiske krise i det imperialistiske systemet som inntrådte på etterverdenen 1874.

President Carters oppheving av pris kontrollen på den USA-produserte oljen vil ikke hjelpe mye på elendigheten. Tiltaket er ment å begrense oljekonsumet, i første rekke det private. Innsparingen her er imidlertid minimal i forhold til den ekstraprofitt de amerikanske oljeselskapene kan innkassere ved at prisen nå blir skrudd i været. Den ekstraskatt som Carter-administrasjonen nå vil pålegge selskapene, skal ployes inn i ny oljeleting og produksjon. Som helhet vil profitten forbli innenfor oljemonopolene. Uansett vil inflasjonen i USA øke all den stund landet nå importerer seksti prosent mer OPEC-olje enn det gjorde for fem år siden. I 1978 forsynte OPEC-monopolet USA med 38% av dets oljebehov, 13% mer enn i 1973. Dette er tall som viser at hjemlige krisetiltak i høyden kan oppnå begrenset virkning for den kriserammede USA-økonomien. Det ventes at oljeprisen igjen vil gripe inn i den økonomiske vekst i de industrialiserte land. Nyinvesteringer vil minke, kort sagt: det er kapitalens profittrente som synker.

Men det er ikke bare vestlig imperialisme som har problemer med energiforsyningen. I dag utgjør den også et stigende problem for Sovjet. Et faktum som utvilsomt vil skjerpe USSR's appetitt på og innringning av Midt-Østen. Sovjet er i dag verdens største oljeproducent, men opplever nå en markert stagnasjon i både olje- og kullindustrien, landets to viktigste energikilder. USSR greier ikke å fornye og forbedre det tekniske produksjonsutstyret tilstrekkelig til å oppnå den vekst i produksjonen som behøves.

...kneling for oljen og Allah

Nøkkelen til oljeprofitten ligger i å opprettholde et såkalt "tett" oljemarked. Derfor er Saudi-Arabias rolle i dette spillet så sentral. Situasjonen er slik at dette landet ikke bare er verdens største produsent og eksportør. De står også over langt de største oljereserver som regnes for utnyttbare i framtiden. Landets prosentandel av Midt-Østens oljereserver er steget fra 26,8% i 1962 til 44,9% i 1978. Tallene illustrerer

hvilke gode muligheter Saudi-Arabia har i framtiden for å styrke sin posisjon generelt og innen OPEC og den arabiske verden spesielt. Allerede nå er det klart at landet har forlatt sine tidligere planer om store produksjonsøkninger fram mot 1987.

Årsaken til dette ligger ikke i første rekke i omso rg og ressursbevarende tankegang hva angår naturressursen olje. Tvert om er det ønske om å holde oljemarkedet fortsatt stramt og derav bevare sin egen monopolstilling og ekstraprofitt som ligger bak. Dermed sikres også grunnlaget for den fortsatte eksistens av historisk overlevde produksjonsforhold i Saudi-Arabia og følgende det føydale familiedynastiets fortsatte maktstilling. Denne maktstilling beror fortsatt på sjeikenes bånd til USA-imperialismen. Men den sistnevntes svekkede økonomiske innflytelse på oljemonopolet har øket Saudi-Arabias muligheter til å bruke sin nasjonale politikk og interesser som våpen. Denne politikken har i prinsippet egentlig ikke så mye imot Camp David. Snarere går den inn for å bevare kjernen i USA's opplegg og militære planer. Sjeikenes alternativ ligger i en imperialistisk avtale som bygger på FN-resolusjon 242. En avtale som vil beholde, militarismen fra Camp David, men som vil supplere den med Mini-Palestina, Jerusalems arabiske helligdommer og Saudi-Arabias lederstilling på bekostning av Egypt. Det gjenstår å se hvordan de føydale oljemonopolistene har tenkt å utnytte situasjonen i denne retning.

Mao Tsetung og den kinesiske revolusjon

1. "NYDEMOKRATIE"

"Når kommunismen erobrer Kina, vil det framskynde kapitalismens fall i Europa og i Amerika." Friedrich Engels 1895

DET NASJONALE

SPØRSMÅL

Fra første stund av pekte KOMINTERN på det nasjonale spørsmåls særegne og viktige status i det kinesiske samfunnet. Og så lenge organisasjonen eksisterte, ble det alltid stilltende forutsatt som selvsagt at kommunisistene i Kina måtte gjennomføre sin revolusjon i to faser: først en nasjonaldemokratisk og dernest en sosialistisk. Verken uenigheten mellom ledende folk i Kinas Kommunistiske Parti (KKP) og KOMINTERN eller innad i KKP (mellom de ulike "høyre" og "venstre"-linjene) dreide seg om det. I motsetning til trotskistene som hevdet nødvendigheten av å mobilisere direkte for proletariatets diktatur beveget KKP seg i alle faser innenfor et "skjema" for nasjonal frigjøring som revolusjonens første stadium.

Årsaken til dette ligger da også ganske enkelt i at Kina i hele den aktuelle perioden var et imperialistisk undertrykt land. Og dette i motsetning til f.eks. Russland anno 1917 som allerede var en selvstendig, om enn svak imperialistmakt. Det er klart at KKP's taktiske linje ut fra dette måtte bli drastisk forskjellig fra bolsjevikenes. Og vi vil her peke på at vi finner det merkelig når Hoxha ser ut til stilltende å ville sette likhetstegn mellom revolusjonsstrategi og -taktikk i disse to landene og uten overhodet å gå inn på en nærmere karakteristikk av det kinesiske samfunnet fra 1911 av.

KINA ETTER 1911

Kina var ikke et kolonialt land i tradisjonell forstand. Landet ble aldri lagt direkte under en enkelt kolonialistisk makt. Landet var halvko-

lonialt i den forstand at det ble erobret, kontrollert og gradvis utarmet av en rekke imperialistiske nasjoner som via sine industrielle og merkantile baser i et fåtall kystbyer kontrollerte hver sine deler av innlandet. Kina ble utpint av flere makter og dessuten gjort til arena for deres ødeleggende, innbyrdes rivaliseringer. Resultatet av disse halvkoloniale forholdene var en sosial og økonomisk oppløsning som antakelig var verre enn i flere tradisjonelt koloniale land. Framfor alt betydde det nemlig at Kina i enda lavere grad enn andre undertrykte land ble forent til en nasjon. Den borgerlig-demokratiske omveltningen under Sun Yat-sens ledelse i 1911 gjorde slutt på Mandsju-dynastiet. Men det var også alt. Den nasjonale frigjøring var like langt utenfor rekkevidde som noen gang, og ble bare mer prekær. Kina var ikke samlet til en enhetlig nasjon og hadde ingen utsikt til å bli det i nærmeste framtid:

- Politisk hadde ingen sentralt makt myndighet over hele territoriet. Imperialistmaktene lot innlandet seile sin egen sjø. Men de hadde medvirket til å oppløse det gamle keiserlige byråkratiet. Kinas ulike regioner, distrikter og landsbyer ble i stedet militært kontrollert av ulike røvergrupper under ledelse av "krigsherrer" eller warlords som de ble hetende. Disse utviklet seg gjerne på sin side til redskap for den ene eller den andre imperialistmakten.

- Sosialt og klassemessig hvilte makten på de store godseierne og føydalherrene. Halvkolonialismen medførte for alvor handels- og agerkapitalens inntog på den kinesiske landsbygd. Naturalhusholdningen gikk dermed i oppløsning med en påfølgende polarisering av fattige og rike bønder, mellom store og små jordeiere. Resultatet ble en halv-føydal klassestruktur basert på leilendingers merarbeid. Alt i alt ble landet da preget av en kombinasjon av føydal isolasjon og handelskapitalens oppløsning av tidligere enheter.

K.S. Karol har gitt en levende beskrivelse av disse forholdene:

"I Kina er tanken om nasjonal enhet i en sentralisert stat ny. Rettere sagt, tanken er blitt gjenopplivet. I århundrer bygget jordbruks-sivilisasjonen på de konfusianske verdier som bare ga et skinn av enhet, og i virkeligheten førte til at landet ble splittet. En stor mandarin var sin egen regjering; under påskudd av å representere keiseren forlangte han lydighet og troskap mot seg selv. Under Chiang Kai-shek forsvant også mandarinenes makt; millioner av bønder i utkantstrøkene hadde aldri hørt snakk om den nasjonalistiske lederen eller om Nanking-regjeringen. En gammel bonde fra Sian-distriktet fortalte meg at han aldri hadde følt at Chiang Kai-shek eller warlorden i Shensi var virkelige: den øverste myndighet for ham var en mektig jordeier som ble kalt "Djevel nr. 1" og sønnene hans, djevlene nr. 2, 3, 4 osv. Det var bare disse djevlene som klarte å sette seg i respekt, derfor var det bare de som klarte å kreve innsnitt." (K.S. Karol: Kina, Oslo 1967)

- Økonomisk ble ingen kapitalisme i nasjonal målestokk og dermed heller ingen dominerende kapitalistisk produksjonsmåte etablert. Kapitalismen ble aldri utviklet via en nasjonal arbeidsdeling og et indre marked slik tilfellet hadde vært i Russland. Verdenskapitalismens inntog i Kina via havnebyene førte bare til oppløsning og ikke til noen ny samling, forening. Det vokste ikke fram noe nasjonalt marked for produksjonsmidler, en avgjørende faktor for kapitalens framvekst. Og den kinesiske bonde ble ikke som den russiske i stor målestokk forvandlet til lønnsarbeider, det kinesiske landbruk ble ikke drevet på kapitalistisk maner. Det sentrale vilkår for konstitueringen av en nasjon var m.a.o. ikke til stede.

- Kulturelt ble oppsplittingen selv sagt like sterk, noe som framfor alt viste seg i mangelen på et nasjonalt språk.

Alt i alt kan vi slå fast at Kina i første halvdel av vårt århundre ikke

var konstituert som nasjon og at dessuten den felles skjebne imperialistmaktene påtvang det kinesiske folk gjorde det til en presserende oppgave å oppnå nasjonal selvstendighet gjennom nasjonal forening.

Den klasse eller det politiske parti som ikke løste denne oppgaven, hadde ingen framtid i Kina. Og først etter løsningen av det nasjonale spørsmål ville det kunne utvikle seg en forent og moderne industriarbeiderklasse, et proletariats som med den nasjonale industri som basis kunne ta fatt på byggingen av sosialismen.

Mens Russland i 1917 hadde et industriproletariat på 5 millioner omfattet den tre ganger så store kinesiske befolkning bare to millioner, innen tekstil, transport, havnearbeid, gruvedrift. Det er klart at kommunistenes oppgave i dette landet måtte være å frambringe de første og elementære betingelser for proletarisk klassekamp: en nasjon.

nasjonal selvstendighet ført. Men alle den kinesiske arbeiderklassens oppstander skulle komme til å lide nederlag. Det hjalp ikke at de til tider kontrollerte de store byer i små nedvis og opprettet revolusjonære byadministrasjoner. For å nevne de mest kjente eksemplene, så ble både oppstandene i Hongkong i 1922 i Shanghai i 1927 og seinere rådmakten i Canton knust av kompradorborgernes og utlendingenes felles våpenmakt.

Alt etter 1927 skjønte Mao at de negative utfallene ikke skyldtes dårlig organisering, men ga seg nødvendig på grunn av de spesielle klasseforholdene i Kina.

Byene var for det første isolert fra hverandre og fra bondemassene innlandet. De enkelte byers arbeidsto alene i sin kamp mot de høyt utviklede imperialistmakter i området og også mot det nasjonale borgerskap som skremt av arbeidernes kampvilje skjønte at deres posisjoner ble best trygget ved å forene seg med imperialistene og kompradorene

MAO TSETUNG OG BØNDENE

"Nøkkelen til seier i revolusjonen ligger ene og alene i den proletariske ledelsen. Å skape en proletarisk basis for partiet, å grunnlegge celler i industribedriftene i de sentrale områder - det er for øyeblikket en viktig organisatorisk oppgave for partiet. Men samtidig er hovedforutsetningen for å utvikle kampen i byene og påskynde revolusjonens oppsving at vi utfolder kampen på landet, opprettelsen av rød makt i små områder og oppstillingen og utvidelsen av den røde arme. Derfor er det feil å avstå fra kampen i byene. Men å frykte utviklingen av bøndernes krefter og å tro at det vil være til ulempe for revolusjonen om bøndernes krefter skulle overstige arbeidernes - slike meninger, dersom de skulle hevdes av noen partimedlemmer, holder vi også for feilaktige. For revolusjonen i det halvkoloniale Kina vil alltid måtte lide nederlag hvis bøndernes kamp mangler arbeiderklassens ledelse, men det kan aldri være ugunstig for revolusjonen selv dersom i kampens løp bøndernes krefter overstiger arbeidernes."

Mao Tsetung, brev til Sentralkomiteen april 1929

"Fra 1927 av og fram til i dag lå tyngdepunktet i vårt arbeid på landet. På landet samlet vi styrke, vi omringet byene fra landet og inntok de deretter. Perioden da vi anvendte en slik arbeidsmetode er nå allerede avsluttet. Nå begynner perioden med "Fra byen til landet, la oss lede landet fra byen". Tyngdepunktet i partiets arbeid forskyver seg fra landet til byen... Vi må på ingen måte glemme de landlige områdene og bare ta byene i betraktning. Men tyngdepunktet i partiets og armeens arbeid må ligge i byene, vi må påta oss de største anstrengelser for å lære oss å forvalte og bygge opp byene."

Mao Tsetung 5. mars 1949

ARBEIDERKLASSEN OG BØNDENE

Mao Tsetung spesielle rolle innen KKP er imidlertid ikke knyttet til den arkjennelsen. Det spesielle for hans del er utviklingen av en særegen taktikk for å løse det nasjonale spørsmål som var basert på en gradvis mende innsikt i at konstitueringen av Kina som nasjon bare var mulig med basis i bønderne og under ledelse av arbeiderklassen via dets kommunistiske parti. Kinas oppsplitting og mangelfulle utvikling førte nemlig også til at en politikk med å la byarbeiderne lede an i en koalisjon med det nasjonale borgerskap nødvendigvis ville måtte strande om en ikke gikk "omveien" om bønderne. Også KOMINTERN var klar over at det nasjonale spørsmål her i sin kjerne var et agrarspørsmål. Det var Maos måte å gripe dette spørsmålet an på som ledet fram til den nydemokratiske frigjøringen i 1949.

KKP startet imidlertid sin virksomhet i byene; agiterte blant arbeiderne, opprettet fagforeninger, ledet streiker. Her sto til å begynne med slagene mot de utenlandske kapitalistene, her ble kampen for

Det kinesiske nasjonale borgerskap befant seg altså i en tregt mellomposisjon. Det var for svakt til å etablert seg selv som nasjonalt herskende klasse. Det ble presset mellom borgerlig-revolusjonært innstilte bønder og arbeidere på den ene siden og sine utenlandske klassefeller og byråkratkapitalister på den andre. Og klassefelleskapet ble alltid utslagsgivende i siste instans. Så lenge ikke proletariatet helt ville avstå fra å ta offsen i ven i den revolusjonære kampen, våget ikke borgerskapet engang gjøre kort prosess med de halv-føydale levningene på landsbygda (som var imperialismens kinesiske sosiale støttepunkt). Arbeiderklassens ledelse av den nasjonaldemokratiske revolusjonen framsto for det nasjonale borgerskap som det den faktisk var: en trussel mot deres egne klasseposisjoner. Derfor ble den i stedet likvidert, kvalt i blod.

Kuomintang's fullstendige fall og kapitulasjon ble det synlige uttrykket for denne borgerskapets vakling overfor de imperialistmakter de også opplevde som en hindring for sin egen utfoldelse, men som de var avskåret fra å gjøre noe effektivt med.

Proletariatet var med andre ord

forts. neste side

SOMMERTUR TIL ALBANIA

Styret i det gamle vennskapssambandet gjorde naturligvis ingen forberedelser til sommerturer i år. Derfor måtte vi starte på bar bakke med kort tid å gjøre på.

Vi har imidlertid vært så heldige å få 20 plasser av danskene på en tur som går fra København onsdag 11/7 kl. 1200 og med retur til København torsdag 26/7 kl. 1800. Reisen vil bli arrangert av det danske Bennet og vi vil fly med det ungarske flyselskapet Malev. Det vil også bli en overnatting i Ungarn. Prisen fra København er Dkr. 2865. - Denne prisen dekker foruten reisen også full pensjon i Albania. Barne-rabatt for barn mellom 2 og 8 år er Dkr. 455. - Det som kommer i tillegg er ca. kr. 300. -, litt avhengig av hvilke utflukter gruppa velger, og lommepenger i Albania på reisen. Påmelding skjer ved å skrive til:

Norsk-Albansk Vennskapsforening
Poste Rest ante
Rodeløkka postkontor,
Oslo 5

En forutsetning for å delta er at man har betalt medlemskontingent for 1979.

Påmeldingene vil bli notert i den rekkefølge de mottas. Turdeltakerne vil bli kontaktet direkte av reisebyrået ang. visum, depositum (Dkr. 600. -) o.l. De som ikke har gyldig pass må skaffe seg det omgående da pass-nr. skal stå på søknadsskjema for visum. Først når depositum er betalt, er påmeldingen juridisk bindende, slik at dersom du venter for lenge med å betale, vil tilbudet gå videre til den neste på listen.

KONTINGENT

som ble vedtatt på stiftelsesmøtet

NORSK - ALBANSK VENNSKAPSFORENING

har nå fått kontorlokale i Pax-huset, Gøteborggt. 8 i Oslo med kontortid hver onsdag fra kl. 17.00 til kl. 19.00.

Postadressen er imidlertid foreløpig:

Norsk-Albansk Vennskapsforening
Poste restante
Rodeløkka postkontor
Oslo 5

De har også opprettet postgirokonto med nr. 2342145, Norsk-Albansk Vennskapsforening v. Anne Karin Hansen, Colbjørnsensgt. 11, Oslo 2.

er følgende:

Støttemedlem.....kr. 100. -
Medlemskap.....kr. 40. -
Skoleelev og pensjonist. kr. 20. -

Foreningen er nystiftet og har små ressurser. Den oppfordrer alle som kan om å betale som støttemedlem. Den trenger penger raskt for å betale løpende utgifter slik som husleie, porto, papir osv.

Sendingene fra Radio Tirana kan fåes inn på kortbølgen. På engelsk sender Radio Tirana hver dag til følgende tider:

Kl. 7.30-8.00 i 31 og 42 meterbandet
Kl. 17.30-18.00 31m og 42m
Kl. 19.30-20.00 31m og 42m
Kl. 21.30-22.00 31m og 42m
Kl. 23.00-23.30 31m og 42m og 215 m.

JORDSKJELV

Et kraftig jordskjelv har rammet kysten av Jugoslavia og Albania. Den øvrige pressen i vårt land skriver av naturlige (politiske) grunner bare om jordskjelvet i Jugoslavia.

Men også i Albania har rystelsene voldt store ødeleggelser. Minst 35 mennesker er drept og flere hundre er såret, 1700 hus er ødelagt.

Skjelvet hadde sitt sentrum midt ute i Adriaterhavet, derfor er de største ødeleggelser voldt langs den albanske kysten fra den jugoslaviske grensen ned til byen Lezha.

Den albanske stat har imidlertid lovet befolkningen i området at alle hus skal være gjenoppbygget innen 3 måneder. Dette løftet er vi sikre på at den sosialistiske statsmakten vil holde. Og noe slikt er ikke mulig i det kapitalistiske Jugoslavia. Det kommer sikkert til å gå fram også av den borgerlige pressen her i landet.

La oss ønske våre albanske kamerater lykke til med gjenoppbyggingsarbeidet!

Mao Tsetung

Fra forrige side

for svakt til å gå rett løs på den sosialistiske revolusjonen og samtidig for sterk og "skremmende" som alliansepartner for borgerne. Stilt overfor alliansen av nasjonale borgere og imperialistenes moderne undertrykkingsmaskineri hadde arbeiderne i byene valget mellom total politisk resignasjon eller utvikling av en ny basis for sin egen kamp på landsbygda. Noen annen utvei fra den trengte posisjonen mellom det forkapitalistiske og det imperialistiske barbariet fantes ikke.

Nå utnyttet Mao Tsetung borgerskapets og dermed tilsynelatende også den nasjonaldemokratiske revolusjonens svakhet til dens styrke. Som Lenin forsto han at "det finnes ingen absolutt utveisløs situasjon", og mulighetene for seier

fant han nettopp i mangelen på en sentral borgerlig administrasjon i nasjonal målestokk.

Hvor hadde imperialismen, det internasjonale borgerskap minst kontroll? I provinsen, i innlandet, blant bondemassene over hele Kina. Her fantes uten tvil et av verdens kapitalismens "svakeste punkter", et område der de utpinte og uopplyste bøndene hatet alle kapitalismens ytringer og samtidig var lydhøre overfor proletariats kommunistiske propaganda. Når Mao og hans meningsfeller trakk seg ut av byene for gjennom langsiktig og tålmodig arbeid å grunnlegge "røde baser" blant bøndenes millionmasser for så i neste omgang å "innta" byene, var det altså nettopp ut fra en erkjennelse av at proletariats hegemoniske rolle i den nasjonaldemokratiske fasen bare kunne sikres med en fast sosial basis blant bøndene. "Omveien" om bøndene sikret indirekte arbeiderklassens ledende rolle i revolusjonen. Vi må altså hevde mot Hoxha at "proletariats ledelse" i den aktuelle fasen av revolusjonen og under de rådende forhold i Kina aldri kunne blitt noen realitet uten den vekt på arbeidet blant bøndene som Hoxha på sin side tar avstand fra.

DEN KINESISKE

LANDSBYGD

De kinesiske bønder hadde lenge vist seg som en pågående og progressiv kraft mot imperialismen og godseierveldet. Bl.a. Chiang Kai-shek's "Nord-ekspedisjon" ble båret opp og fram av bøndenes aktive understøttelse. Og intuitivt forsto de at imperialismen i byene hadde sitt viktigste sosiale støttepunkt hos godseierne og rikkbøndene. Begge deler framsto som utbyttere, som innkrevde av henholdsvis skatter, avgifter og jordrente.

Riktignok var flertallet av bøndene verken livegne eller proletarer. Både imperialismens inntrengen og eiendomsstrukturen på landsbygda hindret utviklingen av en kapitalistisk produksjonsmåte. Og når vi ovenfor snakket om "halvføydale" forhold, må det presiseres at vi tenkte på eksistensen av den "store grunn-eiendom" og ikke på føydalisme i streng forstand. Bøndene var stort sett selveiere, men i navnet, ikke i gavnet. Polarisingen blant dem utviklet seg eksplosivt, og parallelt med en konsentrasjon av jordeiendommen på få hender ble områdene stykket opp og parsellert ut til fattigbøndene. Disse måtte stort sett leie all jord og befant seg

i skruestikken mellom jordeierne og lånekapitalen. De opplevde leilendingens harde vilkår. Knappt i noe land er privateiendommen til jord blitt opplevd som en slik klamp om foten på småbøndene som i Kina. Knappt i noe land har sontringen mellom "rike" og "fattige" vært så avgjørende for den kommunistiske taktikken, selv om det i alle fall dreide seg om "eiere". Maos dreining mot bøndene betydde for ham først og sist en appell til fattigbøndene, ikke til "bonden rett og slett". Og i sin berømte Rapport fra en undersøkelse av bondebevegelsen i Hunan i 1927 peker han på at kommunistene i realiteten sto i fare for å bli stående utenfor en revolusjonær fattigbondebevegelse som allerede var i full gang og som enten ville ende i nye nederlag og ny frustrasjon og gjøre bøndene enda mer avhengige av jordeiernes og borgerskapets makt eller, under kommunistenes ledelse, ville la seg utvikle til en anti-imperialistisk kraft som en gang for alle kunne avskaffe godseierveldet og samle nasjonen. I dette perspektivet må vi se det nevnte skriftet. Hoxha siterer bare en del av følgende avsnitt:

"hundrevis av millioner bønder kommer til å reise seg... og store fram på veien til frigjøring... De vil stille alle revolusjonære partier og alle revolusjonære kamerater på en prøve - hvorvidt de vil avslå dem. Det er tre alternativer. Skal man stille seg i spissen og lede dem? Skal man trække bak dem, gestikulere og kritisere? Eller skal man trå i veien for dem for å bekjempe dem? Det står enhver kineser fritt å velge. Men begivenhetenes gang vil tvinge deg til å ta ditt valg raskt."

(Sel. readings, Peking 1967, s. 20)

Fattigbøndene opprettet bondekomiteer - i første omgang altså uavhengig av kommunistenes innflytelse. Disse komiteene ble etablert som fattigbøndenes første politiske maktorganer og første virkelige sosiale samlingspunkter. De var kamporganer mot rikkbønder, warlords, skatteoppkrevere og landsbytyraner. Dette var de bøndene KKP vant innpass blant, m.a.o. det samme sosiale sjik som i neste omgang dannet utgangspunkt for for sosialiseringen og kollektiviseringen av landsbygda (og da nettopp takket være den tillit KKP vant blant dem i 20- og 30-åra).

Maos skrift er intet annet enn en uforbeholden støtte til fattigbøndene, og til dem alene:

"Det er absolutt nødvendig at fattigbøndene har ledelsen. Uten fattigbøndene ville det ikke være noen revolusjon. Å benekte deres rolle er å benekte revolusjonen."

Samme sted, s. 30)

Resultatet av KKP's møysommelige virke blant, desorganisering og oppløring av bøndene, var at da krigen mot Japan tok til for alvor, kunne kommunistene lede denne, sette Chiang Kai-shek's hær og kompradorborgerskapet effektivt ut av spill og samle nasjonen takket være sin basis blant bøndene. Uten et slikt "ståsted" ville byarbeiderne bare nok en gang blitt slått ned om de skulle stilt seg i spissen for den anti-imperialistiske bevegelsen. Og skulle de ikke gjort det, ville de bare fortsatt å lide som proletarer i et land der de i tillegg til sine egne hadde vekten av det nasjonale borgerskaps lenker å slepes med.

Når Hoxha siterer Mao om at den anti-japanske kampen "er hovedsakelig bondemotstand", må vi bare gi Mao helt rett. Og noen annen "hovedkraft" i denne kampen skulle man lete lenge etter.

Det er også i denne sammenheng vi må vurdere

FOLKEKRIGENS METODE

Mao Tsetungs epokegjørende utvikling av den langvarige geriljakrigen på landsbygda viste seg som en avgjørende viktig poengtering av den røde hærns nøkkelrolle i forbindelse med mobiliseringen av bøndene til nasjonal og borgerligdemokratisk kamp. Noen nasjonalstat eksisterte jo ikke i egentlig forstand. Tvert om var det bare kommunistene, som en del av verdensproletariats strengt organiserte fortropp som via våpenmakten kunne gi bonde-

massene den organisasjon og enhetlige ledelse som så langt fra å knekte dem under "geværrets kommando" for første gang frigjorde dem til bredt sosialt, politisk og kulturelt liv. Og som så langt fra å sette geværret foran politikken bare fungerte som den nødvendige utløsende faktor for den politiske mobiliseringen av massene. Det er vanskelig å tenke seg andre framgangsmåter enn Mao Tsetungssom like effektivt ville forent folket med våpnene og underlagt hæren samfunnsmessig og politisk kontroll.

Dette er bare ett eksempel på den allmenne marxistisk-dialektiske sannhet at en styrking av statlige organer (i dette tilfellet hæren) under bestemte vilkår legger grunnen for de samme organers bortdøen - i det de ikke lenger står som en fremmed makt overfor samfunnet, folket.

I denne sammenhengen vil vi også minne om den nyorganisering av hele det økonomiske liv som i ly av den røde hærs kontroll fant sted i de frigjorte områdene. I Kina i 30-åra utviklet kommunistene for første gang den kollektivt organiserte selvforsyningsøkonomi som vi også kan iakttakke, f.eks. i Eritrea i dag.

For å konkludere så langt, må vi hevde at Hoxhas kritikk av Mao for å ha neglisjert proletariats ledende rolle i revolusjonen lider under den alvorlige svakhet at han ikke tar i betraktning under hvilke konkrete forhold dets hegemoni i Kina skulle sikres. I et land som Kina kunne proletariats nettopp bare virke ledende ved først å skaffe seg en basis blant bøndene. Dette er også hva Mao selv hevder i sine skrifter omkring "Nydemokratiet".

NYDEMOKRATIE T

Trass i enkelte uklare punkter er Maos skrifter om den kinesiske "nydemokratiske" revolusjonen basert på en i det store og hele korrekt begrunnelse for den eneste korrekte praksis.

Det framgår her klart og entydig at Mao ikke betrakter den kinesiske revolusjon som en nasjonal foretelse, men, og i overensstemmelse med Marx, Engels, Lenin og Stalin, som en avgjørende reserve for verdensproletariatet. Vi skylder KKP å anlegge samme perspektiv på utviklingen i Kina fram til i dag.

Om vi først tar for oss revolusjonens klassekarakter i 1949 forstått som et spørsmål om hvilken type sosio-økonomiske forandringer den gjennomførte, er Mao helt klar: den var av borgerlig-demokratisk karakter. Dette framgår både av skrifter fra 30- og 40-åra og seinere, les f.eks. hva han skriver i 1964 (Talks on Questions of Philosophy, gjengitt i "Mao Tsetung Unrehearsed" s. 216):

"Å konsolidere nydemokratiet og å fortsette å konsolidere det for alltid vil si å innlate seg på kapitalisme. Det nye demokrati er en borgerlig-demokratisk revolusjon under proletariats ledelse. Det berører bare landherrene og kompradorborgerskapet, det berører ikke det nasjonale borgerskap i det hele tatt. Å dele opp landet og gi det til bøndene vil si å omforme føydalherrenes eiendom til bøndenes individuelle eiendom, og dette forblir fremdeles innen rammen av den borgerlige revolusjon. Det er ikke noe bemerkelsesverdig ved å dele opp landet - MacArthur gjorde det i Japan. Også Napoleon delte opp landet. Landreform kan verken avskaffe kapitalismen eller føre til sosialismen." Mao etterlater således ingen tvil angående den kinesiske, nydemokratiske revolusjonens klassekarakter. Og revolusjonens borgerlig-demokratiske karakter er for Mao grunnlaget for å snakke om "flere klassers felles diktatur".

Spørsmålet om statens karakter må nemlig ikke settes fullstendig identisk med klassekarakteren til de omveltningene revolusjonen førte med seg i første omgang. For å se nærmere på hvordan Mao bestemmer den nye statsmakten kan vi ta for oss skriftet Om folkets demokratiske diktatur fra 1949.

Mao begynner her med å slå fast det særegne ved den borgerlig-demokratiske utviklingen i Kina:

"I det kinesiske folks øyne har vestlig borgerlig sivilisasjon, borgerlig demokrati og planen for en borgerlig republikk alle spilt fallitt. Borgerlig demokrati har måttet vike for folkets demokrati under arbeiderklassens ledelse og den borgerlige repu-

blikk for folkets republikk. Dette har gjort det mulig å nå sosialismen og kommunismen gjennom folkets republikk, å avskaffe klassene og tre inn i en verden av Stor Harmoni."

(Sel. readings s. 305)

Mao fortsetter med å summere opp det kinesiske folks grunnleggende erfaringer: De er ifølge ham av to slag -

"1. Internt, reise folkets masser, dvs. forene arbeiderklassen, bøndene, småborgerskapet i byene og det nasjonale borgerskap og danne en hjemlig enhetsfront under arbeiderklassens ledelse og fortsette fra dette til etableringen av en stat som er et folkets demokratiske diktatur under arbeiderklassens ledelse og basert på alliansen av arbeidere og bønder.

2. Eksternt, forene seg i en felles kamp med de nasjoner i verden som behandler oss som like og med folkene i alle land. Det vil si, forene oss med Sovjetunionen, med Folkedemokratiene og med proletariatet og de brede masser av folket i alle land og danne en internasjonal enhetsfront."

(Samme sted, s. 306)

Hvorfor skiller Mao her mellom en borgerlig republikk og en "folkets stat". Og hvorfor omtaler han f.eks. i skriftet "Om Nydemokratiet den nye staten som en "tredje statsform" forskjellig både fra borgerskapets og proletariats diktatur?

Etter vår vurdering ikke fordi det finnes noen egentlig "tredje statsform" som en egen statstype, men fordi det Mao kaller Folkets demokratiske diktatur betegner en overgangstat mellom en radikalt-borgerlig stat og proletariats diktatur. Denne spesielle statens helt særegne karakter skyldes nettopp det særegne revolusjonære utviklingsforløpet vi alt har beskrevet.

I løpet av revolusjonen ble jo nemlig det nasjonale borgerskapet i virkeligheten satt fullstendig utenfor, det mistet initiativet og handlet progressivt bare forsåvidt som det ble trukket med av arbeiderne og fattigbøndene. Det kinesiske borgerskap fikk sine klassekrav gjennomført ved at det selv måtte spille en

borgerskapet) faktisk svært ofte og så antok voldelige former, kunne statsmakten forvandles til proletariats diktatur etter hvert som sosialiseringen av produksjonsmidlene skred framover. Og altså ikke omvendt: først erobre statsmakten for én klasse og deretter gå til sosialisering, slik regelen vil være i imperialistiske land. Den sosialistiske propaganda blant arbeiderne og mobiliseringen av dem til sosialistisk oppbygging gikk altså parallelt med at den nye statsmakten ble befestet - som proletariats diktatur.

Og om overvinnelsen av det nasjonale borgerskap kunne foregå gradvis og altså for såvidt fredelig, var dette i enda høyere grad tilfellet på landsbygda, ved sosialiseringen og overvinnelsen av de kapitalistiske elementene der (men selvsagt ikke overfor rikkbøndene i revolusjonens første fase).

Det er her relevant å trekke en parallell til NEP, den Nye Økonomiske Politikk i Sovjetunionen på begynnelsen av 20-tallet. Også her ble det tillatt eksistensen av statskapitalisme under proletariats kontroll som et ledd i den sosialistiske oppbyggingen. Hoxhas polemikk mot KKP på dette punkt virker ikke overbevisende, ettersom han bare påstår at proletariats i Kina i 1956 ikke "hadde... politisk makt eller storindustrien i sine egne hender."

Vi må imidlertid tilføye at statsmakten i Sovjet var proletariats diktatur siden arbeiderklassen der på det tidspunkt var blitt vunnet for den sosialistiske revolusjon og hadde nedkjempet det nasjonale borgerskap i den første direkte konfrontasjon. Men dette er en forskjell som springer ut av de to revolusjonenes ulike karakter og viser ikke til noen feil fra KKP's side.

Vi lar Mao selv summere opp sin tese om Nydemokratiet eller Folkets demokratiske diktatur (fra samme artikkel, s. 313):

"For å summere opp vår erfaring og konsentrere den i ett punkt, så er den: folkets demokratiske dik-

annenrangs rolle og gi fra seg den reelle makten i staten til kommunistpartiet. Dette var riktignok ennå ikke proletariats diktatur. Kommunistene var for det første kommet til makten ved rent borgerlig-demokratiske omveltninger. Og for det andre var ikke det nye statsbærende partiets viktigste støttepunkt rent faktisk byproletariatet, men bondemassene. I alle fall hvilte statsmakten på et helt annet sikt enn borgerskapet, hva den sosiale basis angår, og den nye politikens innhold var fra første stund av kommunistisk, dvs. proletarisk.

På denne måten, på grunn av den kinesiske revolusjonens helt spesielle klassekonstellasjon, ble det mulig å forvandle Folkets demokratiske diktatur til proletariats diktatur uten ny revolusjon, uten å knuse det eksisterende statsapparatet, m.a.o. gradvis. For selv om den kampen mot borgerskapet KKP straks gikk i spissen for etter 1949 (og Mao Tsetung understreker gang på gang at etter revolusjonen går hovedmotsigelsen mellom proletariatet og

tatur under arbeiderklassens ledelse (gjennom kommunistpartiet) og basert på alliansen av arbeidere og bønder. Dette diktaturet må forene seg i en enhet med de internasjonale revolusjonære styrker. Dette er vår formel, vår fremste erfaring, vårt hovedprogram."

Det er vår oppfatning at Mao her er helt i overensstemmelse med Lenin som i 1917 (i forbindelse med sine "aprilteser") angir en mulig utvikling for den russiske revolusjon: ved å vinne bondemassene og deres partier over til seg kunne bolsjevikene som resultat av en vellykket realisering av parolen proletariats og bøndenes revolusjonære demokratiske diktatur utmanøvrere borgerskapet og gradvis, via den nye staten, videreutvikle revolusjonen i sosialistisk retning. Nå skjedde ikke dette i Russland. Men i Kina lå forholdene langt bedre til rette for en slik utvikling - innenfor Lenins "allmenne formel" for det felles diktatur mellom arbeidere og bønder i en borgerlig-demokratisk fase.

forts. s. 10

Akse for ny imperialistisk storkrig

Parallelt med denne relative tilbakegangen har Sovjet styrket sin stilling gjennom sakte men sikkert å spinne sitt nett rundt den persiske Golf. Men USA's svekkede stilling må nettopp forstås relativt og ikke absolutt. Tross alt har verdens imperialistmakt nr. 1 siden 2. verdenskrig også opplevd sine framganger i området den siste tid. Hovedpoenget er likevel at amerikanernes truede posisjon har fått dem mer desperate og oppsatte på å forsvare de bastioner som nå er igjen med alle midler.

ETTER IRAN: USA MED OFFENSIVE MILITÆRE PLANER.

Selv om det i lengre tid har hevet seg røster i amerikansk politikk for at landet nå må slå tilbake, er det tapet av Iran som for alvor har satt fart i diskusjonen og planene for en konkret militær og offensiv strategi fra USA's side. Denne debatten er blitt ytterligere stimulert gjennom krisen og inflasjonen i den amerikanske økonomien; en inflasjon som nå vil forverre seg enda mer p.g.a. OPEC's økning av oljeprisen (se annen art. i dette nr.). Hauker i amerikansk politisk liv som Reagan, Conally og Henry Jackson kritiserer nærmest daglig Carter-administrasjonen for unnfallenhet og får langt på veg gjennomslag for sine meninger. Det virker nå som om Carter for alvor har innsett den politiske fiasko som hans menneskerettighetskamp-anne innebærer og nå er klar til å gå over på en linje mer i samsvar med USA's egentlige interesser som storimperialist. For å oppnå dette må det forandres en del på den politiske linje USA har praktisert i utenrikspolitikken de senere år. Etter at Nixon-doktrinen ble proklamert på Guan i juli 1969 har dens program vært retningsgivende for strategien. Doktrinen gikk i hovedsak inn for at USA skulle nedprioritere sine verdensomspennende forsvarsforpliktelser på en slik måte at den militære byrde ble søkt overlatt til andre allierte nas-

joner og f.eks. lokale herskerklasser i den tredje verden. Nå viste forsåvidt allerede Vietnam-krigen denne doktrinen nederlag. Men det var først hendene i Iran som åpnet de amerikanske øynene for dette. For her var det langt viktigere økonomiske faktorer som stod på spill. Først og fremst dreiet det seg om truselen mot energiforsyningen til USA og hele den industrialiserte verden. Det er utsiktene til total kaos for industrien grunnet eventuell stengning av Midt-Østens oljekraner som tvinger Carter-administrasjonen til å stramme seg opp og definere skarpere nasjonens interesser og de skritt som skal til for å forsvare disse.

Som følge av dette er det forlengst kommet forsikringer fra Det Hvite Hus om at nødvendigheten for å gå til aksjon i den persiske Golf er til stede i fullt monn. Forsvarsminister Brown formulerte dette klart nok etter sin rundtur i området tidligere i år: "Jeg tror de ble overbevist." I virkeligheten rommer denne uttalelsen selve kjernen i det første skritt som er tatt i denne retningen: vi tenker på fredstraktatene mellom Egypt og Israel og da spesielt på de såkalte "hemmelige" militære klausuler i Camp David-planene.

HVITSNIPP-EKSPERTISE ERSTATTER "THE MARINES".

Men dette er bare toppen av isfjellet. I kjølvannet av Nixon-doktrinen og Carters "moraliske" ansikt utad har det vært på mote å spre oppfatningen av USA som en senil imperialist. Ingen våpen til diktaturregimene har vært parolen. I 1977 vedtok sogar den amerikanske kongressen en lov som begrenset antallet "rådgivere som kan stasjoneres" i andre land. Tilsynelatende kan det slik sett ut som USA's engasjement utad har sunket betraktelig. Dette bl.a. i kontrast til den sovjetiske sosialimperialismen som uten blygsel sender eksperter av alle slag i tillegg til militært utstyr og person-

ell når den begir seg ut på utenrikspolitiske eventyr. Men nettopp den økende aggrersiviteten hos den sovjetiske imperialismen har satt en støkk i amerikanerne og framkalt en snedig uthuling av kongressvedtakene. I dag sender USA en ny type tekniske/vitenskapelige eksperter som er intimt knyttet til den multinasjonale våpenindustrien. Disse ekspertene er militære rådgivere så gode som noen. De opererer faktisk som skyggeambassadører og har gode forbindelser til de militærfuntaer som USA offisielt tar avstand fra. Dermed sikres diktaturene sin virksomhet; denne gang med amerikansk personell som har erstattet hjelm og uniform med firmamerket. Men så trengs det også vitenskapsmenn og ekspertise for å lære de lokale juntaene og herskerklassene opp til å mestre de nye våpen USA nå tar sikte på å produsere og eksportere.

NY VÅPENPRODUKSJON

I den nye amerikanske våpenproduksjonen inngår nye våpen som skal kunne slå mot sovjetiske strategiske styrker i stedet for byer og sentra i Sovjet selv. Meningen er å gi USA større muligheter til å føre en begrenset atomkrig. Økonomisk har disse planene kommet til uttrykk i at det Hvite Hus har godkjent en økning i de militære utgifter på 10 milliarder dollar for budsjettåret 1980. Mesteparten av summen skal brukes til produksjon av avanserte konvensjonelle våpen. Formannen i en senatskomité for det nære Østen, R. Stone, er klar nok på spørsmålet om hva våpnene skal brukes til: "Vi behøver helt åpenbart en økning i vår konvensjonelle styrke rettet mot problemene i Midt-Østen og Asia." Samtidig som amerikanske politikere etter Iran er i ferd med å forlate Nixon-doktrinen til fordel for en linje som på nytt legger opp til militant handling fra USA selv, innebærer også de nye budsjettplanene at forsvaret av Europa relativt sett blir nedprioritert i forhold til "aksen".

MILITARISERINGEN AV DET INDISKE HAV

Som et avgjørende bevis på det er den rolle som forsvarsbudsjettet nå skal gi styrkingen av den amerikanske marinen. Såvel USA's som Sovjets muligheter til å sette sin supermaktpolitikk ut i livet verden over avhenger i dag av styrken på landenes sjøstridskrefter. Den amerikanske kongressen vil nå ta konsekvensene av dette ved å øke skipsindustriens budsjett med 6,2 milliarder dollar. Samspillet mellom en moderne atomdrevet hangarskipsflåte og effektive kampfly viser seg for øvrig også i det sivile budsjett i form av økte bevilgninger til flyindustrien.

I USA er det landets kvantitativt svake stilling overfor Sovjet hva angår sjøstridskrefter i det Indiske Hav som vekker krav om opprustning. Særlig har krigen mellom Nord og Sør-Yemen aktualisert problemet. Her kunne Sovjet fritt disponere den tidligere engelske basen i Aden som utgangspunkt for en flåteoppbygging i India-havet. USA på sin side står overfor en dobbel utfordring: For det første å utligne Sovjets totale tallmessige flåtestyrke verden over; den utgjøres i dag av 266 mot 165 overflatefartøyer. Men foreløpig viktigst blir oppgaven med å finne en base for den permanente flåte som USA nå planlegger i det Indiske Hav.

Det siste problemet forsøkte USA en gang å løse ved at Carter-administrasjonen tok initiativ for å få Sovjet med på en avtale om demilitarisering av dette området. Planene ble imidlertid definitivt lagt på hylla i januar 1978. Det som først og fremst står i hodet på USA nå er å finne en marinebase som vil utgjøre en motvekt mot Sovjets innringning. Bl.a. blir det avgjørende for USA å holde det reaksjonære regimet i Oman i live. Skulle denne staten komme under sovjetisk innflytelse ville også kontrollen over det livsviktige Momuz? eller hva? Gjennom dette sundet passerer i dag 60% av verdens oljeforsyning. Framfor alt er det uforutsigelig av amerikanerne bare i Bahrain som ligger altfor isolert til inne i den Persiske Golf.

VIETNAM: ET VIKTIG LEDD I SOVJETS FLÅTESTYRKE.

Det Indiske Hav grenser i vest opp til de viktige områdene i Midt-Østen. Havområdet blir kanskje viktigst idet det utgjør et bindeledd mellom Gulven i vest og Sør-Kina-Havet i øst. Via det siste området kommer

utviklingen i Sørøst-Asia inn i bildet.

Her har Vietnam brukt de siste ukene til å trappe opp sin kampanje om å forene hele Indo-Kina under egen ledelse. Nye vietnamesiske framstøt i form av "samarbeidsavtaler" på kryss og tvers mellom seg selv, Kampuchea og Laos. Den laotiske presidenten besøkte f.eks. Phnom Penh og undertegnet en avtale som i praksis innebærer en indokinesisk allianse under Vietnams førerskap. Alliansens primære målsetting er å virke som en "bolt i døra" for Kinas adgang til Sørøst-Asia.

Som en naturlig oppfølging av å underlegge seg Indo-Kina har Vietnam i det siste øket sine regulære hærstyrker fra 600 000 mann til hele 1 million mann under våpen. Denne oppbyggingen kan bare være mulig med sovjetisk hjelp. Følgelig går det nå en stadig strøm av sovjetiske skip som lossere militærmateriell i Danangs og Haiphongs havner. Sovjetiske transportfly tar over og bringer utstyret videre til Hanoi og Vientiane i Laos. Sovjet har styrket sin posisjon kraftig i området. Den forsiktige holdningen Sovjet viste under den kinesiske invasjonen, er blitt avløst av et kjempeopplegg for å gjøre Vietnam til en militær festning. Et hovedpoeng er at den pris Vietnam må betale for denne hjelpen er adgang for sovjetiske flåteenheter til å kaste anker i Danang og i den tidligere amerikanske flåtebasen Rahn Bay.

På den andre siden av grensen holder Kina sine styrker klare til kamp samtidig som det nå blir klarere at landet har nasjonal-ekspansive krav i form av grenserevisjoner mot Vietnam. På den motsatte kant av jordkloden kan flyoffiserer forsikre at Kinas offensiv har framkalt "adrenalinismen" fra Vietnam. En vest-tysk offiser supplerte med å betegne Kina som NATO's "seksende medlem".

KAMPEN OM AFRIKAS MINERALER

I de østlige og midtre deler av akse er det energikilden olje som er rivaliseringens kjerne. I dens vestlige del nærmere bestemt Afrika, er det mineralressursene som imperialistene er ute etter. I dag er det USA som er mest avhengig av slike råstoffer. Landet importerer 90% av viktige mineraler som f.eks. kobolt og mangan. En stor del av dette kommer fra land i Afrika. Problemet er at de fleste av disse landene regjeres av lokale, reaksjonære klasser i intimt samarbeid med USA og vestlig imperialismen. Zaire er et eksempel på dette. Disse landene er følgelig preget av sosial

Akse for ny...

uro og politisk ustabilitet. Denne situasjonen er det Sovjet i dag gjort til et sentralt objekt for politisk spekulasjon i sin utenriksstrategi. Sosialimperialismens forsøk på å vinne fotfeste i Afrika gjennom lokale støttepunkter (Etiopia), og forsøket på å få kontroll med afrikanske frigjøringsbevegelser (det sørlige Afrika), vil i framtida bli helt avgjørende for hvordan den antiimperialistiske frigjøringskampen det afrikanske kontinentet vil utvikle seg.

KONTROLL OVER AFRIKA: KNI PETANG FRA SØR MOT EUROPA

Rivalieringen i aksens sørøstlige flanke leder uunngåelig over mot Europa. Verdensdelen som når det kommer til stykket fortsatt vil bli en avgjørende slagmark i en kommende verdenskrig. Militært sett har dette i vår sammenheng ført til supermaktenes forsterking av flåtehetene i Middelhavet. På fastlandet er det Balkan og Tyrkia som utgjør nøkkelleddet. Det var ingen tilfældighet når Hua Kuo-feng i fjor avla visitt i akkurat dette området. Tvert om må dette statsbesøket oppfattes som et "innlegg" fra Kinas og forsåvidt også vestens side til støtte for Romanias og Jugoslaviens selvstendighetsmarkeringer overfor Sovjet. Og følgelig styrke vestlig imperialismes ekspansjon i området.

Konsekvensene blir skjerpet imperialistisk rivalisering. De er på takelig at samtidig som Sovjets hunger etter flåtebasen i Middelhavet øker, så tiltar presset på de samme Balkanstatene. I løpet av det siste året har Warshawapakteen foretatt store troppeforflytninger og konsentrasjoner i området. Styrkene er plassert i Bulgaria som er tenkt å bli utgangspunktet for en eventuell invasjon. Mellom Bulgaria og Jugoslavia har det i tillegg oppstått en beleilig krangel omkring territoriale krav og nasjonale minoriteter. Som følge av dette presset fra øst forsøker nå både Romania og Jugoslavia å styrke båndene til vestlige borgerskaper under dekke av å kalle seg representanter for den "alliansefrie bevegelsen". En bevegelse Kina utnytter på samme måte for å styrke sine bånd til vestlige imperialistiske blokker.

NATO's SØRØSTFLANKE

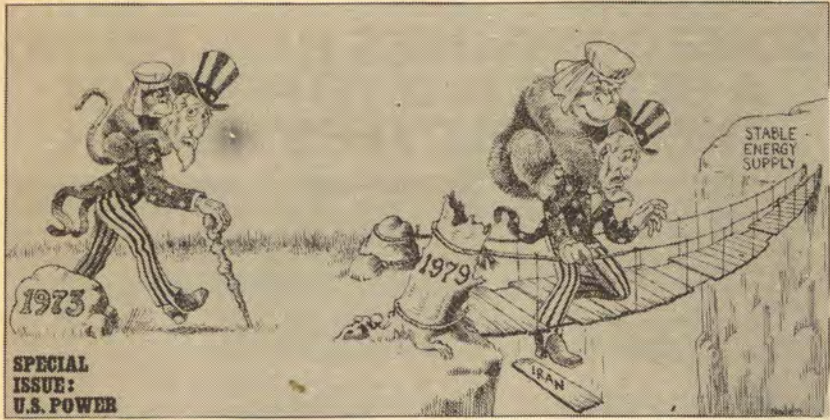
Det er umulig å behandle dette området uten å nevne Tyrkias rolle. Som kjent er landet NATO-medlem

og ligger dertil uhyre strategisk plassert. Men Tyrkia herjes av sosial uro og en bankerott økonomi. Dessuten har landet en stund vært NATO's sorte får. I sin tid stoppet USA alle våpenforsyninger til landet etter Kypros-invasjonen i 1974. Etter dette har landets forhold til Vesten spesielt og til USA spesielt vært surt. Det er ikke i mange NATO-land at en er vitne til at sikkerhetsoffiserer blir arrestert for å ha samme rbeidet med CIA, Iran og Israel. Men dette skjedde nylig i Tyrkia. Forøvrig gikk tyrkerne med på å gjenåpne USA's base i landet i oktober 1978 uten å inngå en permanent avtale om dette. Det er verd å merke seg at amerikanske politikere legger vekt på at USA ikke bør undertegne SALT II før landet har fått klare forikringer fra Tyrkia om at overvåkningsinstallasjonene i landet får stå i fred. Det dreier seg om liknende anlegg som gikk tapt under den islamske revolusjonen i Iran. USA's og EF-landenes økonomiske støtteplaner for Tyrkia viser også at det er om å gjøre før NATO å bevare sin bastion i sør-øst.

I Middelhavet har forøvrig Malta nylig kastet ut den britiske flåtebasen. Under feiringen av dette var Libyas Gadafi den mest prominente gjest. Han brukte anledningen til å rase mot vestlig imperialism og for nærmere forbindelser med Sovjet. Refleksjonene gjør seg selv.

DEN ISLAMSKKE BLOKKEN

I kappløpet mellom Sovjet og USA langs denne aksen, finnes det i dag en viktig politisk bevegelse som markerer en spesiell form for uavhengighet av supermakten. Det dreier seg om arter av den arabisk/muhammedanske nasjonalismen. Men denne utgjør ingen fullkomment enhetlig blokk. For det første er premissene for selvstendigheten og uavhengigheten forskjellig fra land til land. For det andre er det viktig å holde fast at den arabiske nasjonalismen ikke bryter med imperialismen, men at den på samme tid lever sammen med den og er avhengig av den for sin fortsatte eksistens. Dette har sammenheng med disse landenes viktige status som oljeeksportører. Oljemonopolet som er den samlende faktor for den islamske blokken, fører til at disse landene har stor innflytelse på det imperialistiske verdenssamfunnet. For vår del blir det viktig å konstatere hvordan oljemonopolet i dag fungerer skjerpende på motsigelsene mellom de forskjellige imperialistiske land.

OPEC OG OLJEPRISEN

Samtidig som fredsavtalen mellom Egypt og Israel ble undertegnet i Washington, kom oljeministrene fra de 13 landene i OPEC sammen til møte i Geneve. Hit kom representanter for militante regimer som Irak, Iran, Libya og Algerie med krav om 20 til 30% økning i oljepriisen. Dette skulle være deres tilsvarende til Camp David-opplegget. Saudi-Arabias moderate linje seiret imidlertid, og det endelige resultat ble en økning på 9%.

Den umiddelbare reaksjonen på prisøkningen i den vestlige imperialistiske verden var positiv. Gleden skyldtes rett og slett at prisøkningen ikke ble større. Men borgerne har likevel ingen grunn til å legge sine bekymringer over oljepriisen økning på hylla. OPEC-møtet slo nemlig fast at den nye prisen, som nå er på 14,55 dollar pr. fat, skal fungere som et "gulv", dvs. en minstepris som gir de enkelte land anledning til å operere med individuelle tillegg. Dette henger sammen med si-

tuasjonen på det som nå kalles det internasjonale spot-marked for olje. På dette markedet opereres det med frie priser som har blitt mulige via hendingene i Iran og dette landets reduksjon på oljeeksporten. I den knapphetssituasjon som slik er oppstått på oljemarkedet, har det frie spot-markedet blitt skapt. Denne frie prisingen på olje var det faktisk som ble institusjonallisert på OPEC-møtet i Geneve. I utgangspunktet betyr dette at de oljeeksporterende land gjennom sin monopolstilling kan

ARBEIDER-REVY

heter et magasin som utgis nokså uregelmessig av Kommunistisk Arbeiderforbund. Uregelmessig bl. a. på den måten at nr. 2/1978 først kom ut et godt stykke inn i 1979, og fortsatt er i salg.

Arbeider-Revy kaller seg "magasin for politikk, litteratur og historie". Emneavgrensningen virker noe tilfeldig og snever. F.eks. bringer nr. 2/1978 en stor artikkel om bildekunst. Hvorfor ikke "kulturmagasin" eller rett og slett "magasin"?

Den nevnte artikkelen om bildekunst innleder det foreliggende nummer av Arbeider-Revy. For en som ikke har greie på emnet, kan den vanskelig vurderes. Men den bringer i alle fall opplysning om endel forsøk som i dag gjøres for å skape revolusjonær bildekunst, og markerer at den kommunistiske bevegelsen har tatt et første skritt inn på dette utvilsomt viktige området. Det leveres bl. a. en skarp kritikk av Rolf Grovns reaksjonære smørerier.

Neste artikkel er mer tvilsom. Den omhandler Henry Millers kvinnelige etteraper, den danske forfatteren Suzanne Brøgger. Arbeider-Revy bør kanskje bry seg med Brøgger? Men ikke med den kulturradikale slagsiden denne artikkelen har, bl. a. ved at den bedømmer kjernefamilien

i arbeiderklassen som et uttrykk for at arbeiderne ligger under for borgerlig ideologi, og ikke ut fra kapitalens interesse av å opprettholde privat produksjon og reproduksjon av arbeidskraften, og av å bevare familien som et reservoar av kvinnelig arbeidskraft.

Deretter følger en artikkel som setter proletarietets klasseinteresse av å bryte ned de nasjonale skillelinjene skarpt opp mot både vittige og ikke fullt så vittige forsøk fra SV og AKP på å bevare og dyrke all sær og tilbakeleggende kultur.

I en større reiseskildring gir to medlemmer av KA et velskrevet, levende og politisk interessant bilde av sitt besøk i Eritrea ifjor vår.

Deretter følger et bidrag som det også må være tillatt å sette spørsmålstegn ved. Det gir alt for positiv vurdering av 60-åras "ungdomsopprør" og deler av dets "motkultur". Forfatteren er opptatt av at "marxistene" ikke har utviklet noe syn og noen praksis hva angår Livet som helhet, og går derfor inn for en syntese av marxistisk "politikk" og det han ser som det beste i ungdomsopprørets "motkultur" og "eksperimentering" med livsformer. Den kunstige motsetning som han dermed skaper mellom politikk og Livet,

HVORFOR "ARBEIDERREVVY"?

Arbeiderrevy går nå i sitt 3. år og har tilsammen utkommet med 4 nr. Før den tid var Arbeiderrevy (AR) en side i den røde Arbeideren. For å unngå at petitjournalistikken skulle dominere i kulturspørsmål bestemte sentralkomiteen å utgi AR som magasin. drA spør Øistein Hølleland, som er ansvarlig for neste nr. om hva hensikten er med et kommunistisk magasin.

- En avis må først og fremst konsentrere sitt stoff om politisk brennbare saker som streiker, aksjoner, imperialistiske kriger, klassekampens dagsaktuelle ytringer. Når avisene tar opp f.eks. litteratur, vil artiklene lett få en petit-form. Emnet vil derfor ikke kunne få den plass det fortjener.

- Hva er forskjellen mellom AR og drA og Røde Fane(RF)?
- RF prioriterer teoretisk stoff. Nødvendigheten av å gå grundig til verks her gir seg av revisjonismens og reformismens dominans i arbeiderbevegelsen i flere tiår. I mangel av en levende revolusjonær tradisjon på det teoretiske felt i Norge vil hensynet til grundigheten ofte medføre at artiklene ikke får en for populær form.

AR tar riktignok opp emner som blir behandlet både i drA og RF, men på en annen måte. Redaksjonen legger dessuten vekt på å ta opp emner som drA og RF ikke kan prioritere. Eksempelvis presenterer vi i siste nr. en politisk reiseskildring fra Eritrea, politisk billedkunst med fortløpende kommentarer, artikler om stoffskifte og økologiproblemer, språkdebatt og samlivsdebatt.

- Håper redaksjonen på denne måten å nå lesere som ikke finner veien til KA direkte gjennom faglig politikk og interesse for politisk økonomi?
- Ja, AR har nådd ut til personer som ellers ikke leser drA og RF, men dette har snarere vært en konsekvens av utgivelsen enn en hensikt med den. Hensikten har heller vært å skape en debatt om politiske spørsmål som også gjelder overbygningen. Det er og har vært et uttrykt mål for oss å vise hvordan utbyttinga rettferdiggjøres juridisk, moralsk og kunstnerisk i den borgerlige ideologi. Vi vil sette denne "rettferdiggjøringa" i et kommunistisk perspektiv. Eksempelvis har vi vist hvordan dagens økobevegelse er dominert av et småborgerlig perspektiv; forsvar for den lille eiendom og hvordan den "progressive" krigslitteratur oppfordrer arbeiderne til å slutte opp om det borgerlige fedrelandsforsvaret.

kontrollere oljemarkedet. Riktignok er det hittil bare Iran, Kuwait, Libya og Algerie som har kunngjort

at de vil benytte seg av muligheten til å operere med et tilslag på basisprisen. Det viktige er imidler-

Gjennom bidrag med litterært til snitt (dikt, reportasjer) ønsker vi å presentere stoffet på en måte som går "innunder huden" i stedet for å begrense oss til å holde analysens distanse.
- Kan du si et par ord om AR's historiske røtter?
- AR ble utgitt i 30-åra av norske kommunist bl. a. etter initiativ fra NKP og KOMINTERN for å motvirke sosialdemokratenes kulturdominans i arbeiderklassen.
- Hvordan er situasjonen i dag?
- I dag er sosialdemokratenes kulturinstitusjoner stort sett nedlagt ettersom arbeiderklassen som kjent skulle bli "integrert i nasjonen" under Nygaardsvold og Koth. Nå er det den småborgerlige "venstre"bevegelsen som dominerer kulturen.

Øistein Hølleland:

REVOLUSJONEN HAR GJORT NATT TIL DAG

Revolusjonen har gjort natt til dag. Jeepen har stansa ved landeveien. Lommelyktene våre lyser mot bakken. Over oss flyter stjernebilder.

Revolusjonen har gjort natt til dag. Ansikter ser vi ikke. Men stemmer hører vi. Og skritt. Soldater og sivile vil vite hvor vi kommer fra.

Er Norge et progressivt land? spør en ti år gammel gutt på nylært og famlende engelsk

Hva svarer vi da? At revolusjonen kan gjør natt til dag?

har utvilsomt en viss bakgrunn i at den kommunistiske bevegelsen hittil har forsonet den sosiale og kulturelle siden ved den politiske virksomheten men blir ikke mindre kunstig av den grunn. Bare gjennom og i selve sin revolusjonære, organiserte klassekampbevegelse kan arbeiderne overvinne kapitalens ødeleggende av menneskelige forbindelser, og ikke ved en ungdommelig "eksperimentering" som for øvrig er en utopisk luksus for arbeiderklassen.

Til slutt følger en vanskelig tilgjengelig, men viktig artikkel som forsøker å se på økologiske spørsmål ut fra en dialektisk materialistisk synsvinkel. Nummeret inneholder dessuten flere dikt.

Trass i innvendingene betyr dette nummeret et skritt framover for Arbeider-Revy, som har nådd en forholdsvis bred utbredelse. Emner som savnes, er særlig Hamsundebatten, der både Aftenposten og Arbeiderbladet i første omgang utmerket seg med å gi uforbeholden hyllest til Torkild Hansens nazi-propaganda i "kunstnerisk" dvs. tankeløs forkledning. Hvis Arbeider-Revy skal ha en funksjon, må den vel bl. a. ligge i å kaste lys over denslags mer tåkete områder av det borgerlige samfunn og dets liv?
Forslag til et emne for neste nr.: Forfatterskapet til tidligere NS-medlem og nå AKPer Asbjørn Elden, og hans svært avslørende oppfordring i Arbeiderbladet tidligere i år til arbeiderklassen om å lytte til råd fra tidligere NS-medlemmer som han selv, m/etterfølgende debatt.

Anmelder.

ARBEIDERREVVY

Neste nummer (et dobbeltnummer):
- utkommer i november -79
- deadline for innsending av stoff 1. september.

Av tidligere numre bestiller jeg/v

..nr 1/78 (antall eks.)

..nr 2/78 (antall eks.)

Navn .....

Adresse .....

AR er ennå bare i sin spede begynnelse og makter sjølsagt ikke å konkurrere med den radikale kjendiskulturen nå. Meningen er heller ikke å bygge ut magasinet rundt profesjonelle kulturarbeidere. Men dette betyr ikke at vi setter kravet til kvalitet og perspektivrikdom til side. Vi oppfordrer hermed alle lesere til å lese ingressen nøye (se under) med henblikk på å yte egne bidrag til utviklingen av AR. For å komme videre trenger vi dessuten systematisk kritikk og veiledning fra leserne.

OPEC HOLDER OLJE-KNAPPHETEN VED LIKE

I det siste har Iran igjen øket både
forts. side 10

BEDRIFTSSANERING

I statsbudsjettet som ble lagt fram utpå høsten, varsles en ny politikk fra regjeringens side. Perioden med milliardinvesteringer for å støtte utsatte næringer og enkelt-bedrifter er forbi. Fra nå av skal målet om "full sysselsetning" ikke gjelde "på bedrifts plan" og det varsles 25 000 nye arbeidsløse. Krisa skal nå i større grad fritt få sanere der det er nødvendig sett fra kapitalens synspunkt.

Aksjoner for å få staten til å garantere for/overta driften, som ved Tandberg i Skien og Jotun/Alnabru, førte ikke fram. De negative erfaringene må imidlertid ikke tas til inntekt for det syn at å presse staten er umulig i krisetider. Selv om utgangspunktet her er dårligere, er dette likevel riktige krav, og forøvrig den eneste mulige veg.

STATFJORD A-STREIKEN

Ved siden av polstreiken var streiken på Statfjord A den viktigste av kampene i året som gikk. 120 utenlandske arbeidere var i streik. I tillegg til de økonomiske krav, gjaldt det krav om organisasjonsfrihet (mot tvungen medlemskap i bedriftens OEO) og krav om at nedtrappingen skulle skje etter ansienitetsprinsippet.

Det ble gjennomført sympatiaksjoner blant arbeidere på Statfjord, men ble kortvarig art. Generelt var det svært vanskelige kommunikasjonsforhold (mellom ulike plattform og til land) og språkproblemene gjorde ikke saker bedre.

En del av kravene fikk de igjennom, organisasjonsfrihet, nedtrapping etter ansienitet samt ingen represalier mot de streikende, mens lønnskravene derimot gikk til lønnsnemd. Det siste kom istand etter initiativ fra den "radikale" advokat H. Helle. Etter å ha konstatert at tiltroen til rettsvesen et naturlig nok var liten blant de streikende, gjorde han sitt til å gjenopprette tilliten ved "istedet" for rettsak å forslå lønnsnemd. Når han på denne måten fikk trukket kravene fra kamparenaen, kom han med verdifull juridisk bistand til borgerskapet.

NOPEFs (LO-forbundet) rolle var av tilsvarende karakter. Det stemplet streiken som ulovlig og hevdet at de som ikke ville la seg organisere i OEO burde miste arbeidstillatelsen. Og som det heter i innledningen til Strasbourgtesene "kjennsgjeringene utgjør en del av den borgerlige stat med den spesielle funksjon å avverge streiker." Og ennå er det de som tviler på at karakteristikken er korrekt!

RASISME

Året som gikk har også vist at kampen mot splitting av arbeiderklassen etter raseskiller ennå ikke er kommet langt.

I Nordsjøen la 43 spanske arbeidere ned arbeidet en dag i protest mot oppsigelses-trussler. Det var 25% regelen som selskapet ville følge opp, men etter aksjonen ble oppsigelsen trukket tilbake. Linjen er nå gradvis å oppfylle kvoteordningen ved bare å ta inn normenn ved nyansettelser.

Lokale regler hindrer ansettelse av utenlandske arbeidere har også vært framme i lyset, dette gjelder

f.eks. 7%-regelen ved Johansen & Co i Ski og 4-punkts-kravene på Herøya. I begge tilfeller prøvde talsmenn for reglene å skjule seg bak angrep på Norsk Front og framstille disse som de eneste rasister her i landet.

Borgerskapets motstand mot de for mange fremmedarbeidere bunner delvis i en splitt-og-hersk taktikk, men skyldes i første rekke at fremmearbeiderne har vist seg som særlig klassebevisste og framskredne bl.a. som følge av fagforeningens manglende grep på dem.

ANDRE AKSJONER OG STREIKER

Faren ved å gi fra seg initiativet fikk også arbeiderne ved Birkeland fabrikk erfaring. Ved å overlate videre forhandlinger om lønnskrav til hovedorganisasjonene ble resultatet magert.

De grafiske arbeiderne i Aftenposten og VG oppnådde også lite. Aksjonsformene var lite utviklet og en klart ikke å slå tilbake argumentene mot krav fra "høytlønte". Ved å være retningsgivende for grafisk ellers, vil gode resultat trekke lønna opp også for andre. "Moderasjon" fra "høytlønte" vil i stedet for å gi grunnlag for mer til de lavtlønte

(når ble en slik automatikk innført?) føre til at lønnsnivået generelt vil stagnere eller bli redusert.

Streiken ved N. K. Nilsen rettet seg mot frekk opptreden og vilkårlig behandling fra bedriftseiernes side. Etter 8 uker, der det bl.a. ble truet med oppsigelse, fikk de kravene igjennom.

Også streiken ved hotell Fønix i Arendal rettet seg mot en særbedriftseier. Etter en rekke vilkårlige oppsigelser og bortfall av avtalefestet prosenttillegg, gikk 8 arbeidere til streik. Deretter ble de oppsagt. Streiken, som i skrivende stund ikke er avsluttet, har så langt vist at det er mulig å komme bort fra en isolert "mindretallsstreik"-posisjon. Ved aktivt informasjonsarbeid har en klart å vinne støtte fra industrien i området, noe som gir et godt utgangspunkt for den videre kamp.

Faglig aksjon mot lønnsstopp fra side 2

ramme, og da betyr forbundsvist oppgjør bare forbundsvist lønnsnedslag.

Jamfør Handel og Kontors parole i Samorg-toget i Oslo ifjor: "Vi forlanger forbundsvis fordeling av den økonomiske ramme" - men den ramma er det ikke vi arbeidere som har fastlagt, og den gjelder heller ikke for andre klasser enn oss. Derfor må sammenhengen mellom lokal kamp og reallønna framheves, spesielt fordi eventuelt forbundsvist oppgjør i 1980 kan tenkes å bli brukt som et argument mot lokal kamp og for å sette en øvre grense for lønnsglidninga.

FAL

Til slutt litt om Faglig Aksjon mot Lønnsstopp (FAL). Vi er en organisasjon bestående av bare fagorganiserte og vil gjennom forsøket på å bygge opp et nett av fagopposisjonelle prøve å lage en partipolitisk uavhengig organisasjon som kan jobbe teoretisk og prektisk mot lønnsnedslagspolitikken, og - som nevnt - fremme ei bestemt linje i kampen mot denne. En slik riktig linje har ikke de eksisterende venstreorganisasjonene lagt fram, og det viser det viktige i forsøket på å lage en organisasjon som FAL. Vi oppfordrer arbeidere og andre fagorganiserte til å kontakte oss. Vi er (ihvertfall foreløpig) en liten organisasjon, men desto viktigere er det at de som er enige i synet vårt, kontakter FAL.

1. Mai vil FAL i første rekke markere seg med utdeling av løpesedler som viser vårt syn, på så mange steder som mulig.

Arbeidsutvalget i Faglig Aksjon mot lønnsstopp.

FAL
Boks 3233 Hammersborg
Oslo 1.

KOMMENTAR TIL AU I FAL

Redaksjonen ser det som svært positivt at FAL tar sikte på aktiv markering utad omkring 1. mai. Som vi skrev i forrige nr. har FAL en politisk plattform som det så absolutt skulle være mulig å vinne bred oppslutning om i arbeiderklassen. Og dette spesielt fordi FAL, i motsetning til andre "protesaksjoner" mot lønnsstoppen er i stand til å slå tilbake sosialdemokratiets argumentasjon ved å henvise til sosialismen som eneste alternativ til dagens kriseramte kapitalisme. I denne sammenheng viser vi bl.a. til "stemningsrapporten" fra Stord i intervjuet "Arbeiderklassen og kapitalismens krise" på siste side i dette nr.

Samtidig er FAL en frontorganisasjon der en ikke trenger stille de samme krav til medlemskap som i en fortrøpsorganisasjon, et kommunistisk parti. Derfor mener vi det vi skrev i forrige nr. - at "Organisasjonen har mulighet til å favne bredt i arbeiderklassen". Motstanden mot lønnsstoppen utgjør såvisst ingen "storm" pr. i dag, men den er utbredt, og innenfor denne motstanden vil vi vinne forståelse for sosialismens nødvendighet. Det viktigste for FAL blir da nettopp å styrke seg rent organisatorisk (i første omgang: å stable på beina en skikkelig økonomi og et apparat som effektivt trekker medlemmene med i aktivt arbeid (både internt og utad).

FAL OG 1. MAI

Betingelsen er videre at FAL hele tiden prøver å utvikle seg selv politisk. Ellers blir snakket om "sosialisme" mot svada. Derfor synes vi det er beklagelig at FAL's AU i dag avviser å slutte seg til KA's 1. mai-arrangementer. Og dessuten at det samme AU velger bevisst å under-

Redaksjonen

30 ÅR I NATO fra side 4

skulle komme. Det er nettopp i denne tradisjonens fotspor AKP nå er på veg. En slik politikk kan med rette kalles nasjonalsosialisme når den skjer under dekke av å være sosialistisk.

På SV's landsmøte stemte et overveldende flertall for at SV skulle gi støtte til et borgerlig norsk militærapparat. Det kom som en reaksjon på at det på forrige landsmøte blei kuppet gjennom et vedtak om at SV skulle avvise all støtte til det norske militærapparatet. Den gang i form av et benkeforslag hvor ingen diskusjon hadde gått i partiet forut for landsmøtet om denne saka. Dette til stor glede for fraseradikalerne i partiets universitetslag som nå mente de hadde fått et viktig gjennombrudd.

Begrunnelsen for SV's støtte til et borgerlig norsk voldsapparat ble gitt av Arnt Henriksen, hvor han bl.a. understreket at det var lettere å argumentere mot NATO når en hadde et alternativt forsvar enn når en stiller opp med kramm mot enhver form for militarisme. Dessuten er Henriksen også opptatt av å forsvare landets selvstendighet

militarisme. Dessuten er Henriksen også opptatt av å forsvare landets sjølstendighet, noe han får en betinget ros for av AKP. Poenget er at sålenge SV åpner for støtte til borgerskapets voldsapparat vil en også

gi muligheter til borgerskapet for å bruke dette mot arbeiderklassen i Norge og til støtte for den ene sida i en imperialistisk omfordelingskrig. En annen sak er at SV's desentraliserte forsvar neppe vil kunne tas alvorlig av noen som helst seriøst tenkende person, spesielt ikke om SV's høyrefraksjon skulle stille seg i spissen for denne typen "gerilja-bevegelse". Dette gjelder for ethvert borgerlig regime uansett om det er med i noen imperialistisk blokkdannelse eller ikke.

KA vil sjølsagt støtte kravet om at Norge skal ut av NATO. Dette vil svekke den vestlige imperialistiske blokken, men på ingen måte føre til at militærapparatet ikke vil være en trusel mot arbeiderklassens kamp. Vi må føre en kamp mot alle former for borgerlig undertrykking. Og bare ved at en slik forståelse av voldsapparatet brer seg i arbeiderklassen, kan en skape grunnlaget for en forståelse av nødvendigheten av å knuse det borgerlige voldsapparatet i alle dets former. Kampen mot NATO må ikke sees isolert, den må bli en integrert del av proletarietets kamp mot borgerskapet.

NORGE UT AV NATO - BRYT MED ALLE IMPERIALISTISKE MILITÆRAPPARATER!

Mao Tsetung fra side 7

KONKLUSJON

Vår oppsummering i denne omgang må bli:

KKP lyktes under Mao Tsetungs delse i det som under imperialismen er kommunisters oppgave i ethvert land på kloden uten unntak: å ta ledelsen i sitt lands klassekamp og gi den en mest mulig progressiv retning, å drive utviklingen dit hen at verdensproletariatet kan høste maksimale fordeler. Siden alle lands arbeidere utgjør en, enhetlig klasse, kan proletariatet utøve sitt lederskap over bondemassene i de koloniale og halvkoloniale land selv om det ikke finnes en eneste industriarbeider. Nå var selvsagt dette ikke til å utgjøre noen hovedkraft. Ikke desto mindre ga kommunistpartiet bøndene en proletarisk ledelse. Og utviklingen av revolusjonen kan i prinsippet betraktes på samme måte som om det først skulle ha funnet sted revolusjon i Europa og kommunistene og arbeiderne her ville måtte begi seg inn på å oppdra kinesiske bønder til kommunismen.

Og til kritikken av Mao Tsetung i dag må vi si det samme som Lenin sa, til mensjevikene i 1905 (da han skrev "To taktikker for sosialdemokratiet i den demokratiske revolusjon"): Når vil arbeiderklassen stå i fare for å synke ned i den borgerlige demokratismen - ved å passivt konstatere at det som går for seg er "borgerlig"

og derfor uinteressant, eller ved å gå inn som den mest aktive, konsekvente og dynamiske part i revolusjon som tvinger borgerskapet inn i klemma mellom føydal reaksjon og proletarisk revolusjon?

I Kina hadde man bare ett valg: Enten videre utvikling på borgerskapets premisser, dvs. som halvkolonialt land - eller proletarisk ledelse med basis i bøndene. Flere muligheter fantes ikke. Såfremt de kinesiske kommunistene overhodet skulle gjøre seg gjeldende, måtte de altså følge den kurs KKP valgte. Og når Lenin følger opp Marx' Feuerbachtese om at det det gjelder ikke er å fortolke verden, men å forandre den med sin bestemmelse av imperialismen som den proletariske revolusjonens epoke så gjelder det like uttrykkelig som det er formulert. Det finnes ikke for noen noe sted lenger noen unnskyldning for å spille tilskuerens rolle i vår tids klassekamper - proletariatet og kommunistene må tvert i mot legge seg opp i alt og sette sitt stempel på bevegelsene som foregår innenfor alle andre klasser og lag og særlig innenfor de ikke-proletariske arbeidende masser. I og med imperialismens epoke er subjektets aktive inngripen i historien blitt en praktisk nødvendighet overalt. Stilt overfor det kinesiske "bondehav" kunne en organisert kommunist neppe ha bidratt til å realisere denne sannhet på noen bedre måte enn Mao tsetung og KKP gjorde det ved sin politiske ledelse av bonderevolusjonen.

KAMP MOT LØNNSSTOPP

Undertegnede fagorganiserte vil protestere mot DNAs og LOs arbeiderfiendtlige tiltak. Samtidig vil vi markere en bestemt linje i kampen mot disse tiltakene.

Regjeringen griper nå mot ytterliggende midler for å forhindre lønnsøkninger for arbeiderne - en lønnsstopp som i all hovedsak er kommet gjennom lokale forhandlinger og kamp, dvs. gjennom lønnsglidningen.

I følge Aukrust-utvalget er all lønnsøkning i 1970-årene kommet på denne måten, og ikke gjennom forhandlinger eller kompromiser. For de 3-4 siste årenes vedkommende har lønns- og lønnsstopp i praksis vært det eneste middel til å få reell kompensasjon for prisstigningen. Det er arbeiderenes eneste mulighet for lønnskompensasjon og reallønnsøkning - regjeringen må vil stoppe ved lov.

Tiltakene vil medføre en merkbar senkning av levestandarden. Den såkalte prisstoppen skal bare hindre at de private bedriftene legger på prisene på sine produkter for å få kompensasjon for lønnsglidningen. Meningen er at dette skal føre til at bedriftene ytterligere motstand mot lokale lønnskrav.

Prisstoppen gjelder dessuten ikke importvarer, og regjeringens devalueringsspolitikk bidrar til at prisene på slike varer øker ytterligere. Når regjeringen nå søker å senke realloven, er det for å redde profitten og kapitalismen gjennom dens egen krise, på bekostning av arbeiderklassen. At lønnsstoppen skal trykke arbeidsplassene, er en ren bleff. Lønnskrenkninger og nedleggelse berører allerede til dagens orden, og rasjonaliseringer og påfølgende arbeidsledighet vil - ved siden av statlige tiltak som lønnsstopp - være et hovedmiddel til å senke lønningene og øke profitten.

Det er ikke minst viktig at lønnsstoppen suspenderer den rett til lokale forhandlinger som arbeiderne har tilkjempet seg. Den aktuelle hensikten er å senkente lønningene på det nivå som ble diktert under vårens tvungne voldgift. Samtidig påkynnes utbyggingen av en korporativ stat. Det er ikke bare fare for at den økonomiske uenighetstilstanden vil bli holdt i hend og etter 1980. Vi ser i tillegg muligheten for systematisk bruk av vold mot aksjonerende arbeidere.

Slike trusler må møtes med resolutt motstand. Politiske demonstrasjoner og streiker har her sin betydning, men er ikke nok. Lønnsstoppen kan bare slås tilbake ved at den blir satt tilside i praksis, dvs. ved å reise lokale krav på tvers av løven, kreve forhandlinger og ta i bruk streik og passivt motstand. Lokale lønnsaksjoner er hovedmidlet i kampen for å slå tilbake statens og kapitalens offensiv.

Men selv slike aksjoner kan bare føre til konkrete resultater om arbeiderne tar i bruk lærdommene fra de siste års streikekamper. Det må gjøres klart for motparten at en ikke vil ta hensyn til om aksjonene er lovlige eller ulovlige. Dette har vist seg å være en av betingelsene for at aksjonene skal lykkes. 1970-årenes streikekamper har vist at arbeidsgiverne lettere gir etter når arbeiderne på denne måten varslar om en klar klassekonfrontasjon. Regjeringens uanstakelov må møtes på samme måte, og understreke nødvendigheten av en sterk solidaritet i arbeiderklassen.

Kampen må føres uavhengig av LO-apparatet, fordi dette er bundet av statens arbeidsløshetslovgivning. Ethvert forsøk på innblanding i eller kontroll over aksjonene fra LOs og forbundsapparatets side må avvises.

Med utgangspunkt i arbeiderklassens interesser er vårt mål å sette lønnsstoppen ut av kraft. Regjeringens diktatoriske tiltak vitner mer enn noe annet om det kapitalistiske utbyttersystemets fornyede og økende økonomiske og politiske fallitt. Arbeiderklassen har ingen interesse av å bringe flere ofre for dette systemet, der krisene gjentar seg med nødvendighet. Bare arbeiderenes eget sosialistiske samfunnsystem kan gjøre slutt på kapitalismen og dens kriser.

Verden rundt

● **POLEN** er som kjent nedsunket i gjeld, bl. a. til den vestlige kapitalistiske verden. Denne gjelden er så stor i forhold til landets produktive kapasitet at bankierne i vest en stund har vært skeptiske med hensyn på å fornye Polens kredittverdighet. Et vedtak som de polske statsteknokratene nylig tømte gjennom har imidlertid oppnådd å snu denne stemningen. Myndighetene har bestemt seg for å prioritere tilbakebetaling av utenlandsgjelden. Ca. 54% av de valutafortjenester Polen ventet seg i 1979 vil øke merkene dette formålet. Det viktigste poenget med dette er at den polske betalings- evnen er gjort avhengig av landets nye økonomiske strategi slik den kommer til uttrykk i planen for 1979. Denne legger vekt på lavere vekst og langt færre produktive nyinvesteringer.

Eksporten skal likevel økes ved at man tyner det maksimale ut av det bestående produksjonsutstyr og ressurser, heri inkludert arbeidskraften. Men her dette opplegget er preget av så mange problemer og motsetninger at det snarere vil øke Polens økonomiske krise og avhengighet av både Vest- og Sovjet- kapitalismen, inkonsekvenser i planene kommer bl. a. til uttrykk i ønsket om å øke eksporten for å skaffe hardt tiltrent vestlig valuta. Det kinkige her består i at en av Polens viktigste eksportvarer er kull, som nettopp behøves hjemme for å holde hjulene i gang bl. a. på det importerte fabrikkutstyret landet baserer sin industrielle produksjon på. I tillegg vil man selvsagt oppleve de "vaalige" vanskeligheter: Såleng produktive nyinvesteringer skal holdes tilbake, vil selvsagt tæringen

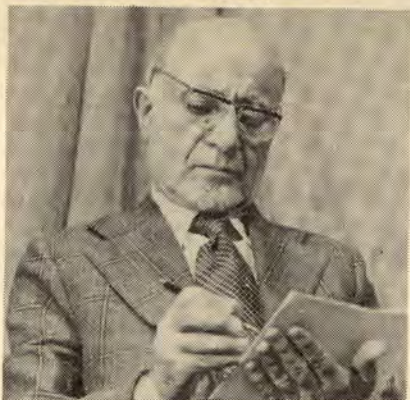
og slitasjen på det bestående maskinutstyret øke voldsomt og nyimport fra vest må igjen bli utvegen om ikke alt skal gå i stå. Dette er forøvrigt et generelt problem for østblokklandene og på samme tid gjør deres avhengighet og rivalisering med imperialistene i vest mer og mer omfattende. Men den opprinnelige årsak til at vestlig imperialismen nå kan ha konkret innflytelse på Polens produktive utvikling er selvsagt fordi skillet mellom arbeid og kapital på forhånd var et faktum i det polske samfunnet. Følgene av myndighetenes planer ligger klart i dagen: Skjerpning av utbyttingen og arbeidsdisiplinen på det polske proletariatet. Et proletariat som tidligere har vist at det evner å slå tilbake mot sitt borgerskap. Vi stoler på at de vil gjøre det igjen.

● **MIDT-ØSTEN.** Fra Kuwait meldes det at sanksjonene mot Egypt som ble vedtatt på Bagdadmøtet riktignok kan bety endel vanskeligheter for Sadat & co, men at de ikke behøver å bli så alvorlige som først antatt. Bl. a. blir det fra samme hold forsikret om nye forpliktelser fra arabiske regimer overfor Egypt er bannlyste, så vil allerede inngåtte avtaler fullføres. Dette gjelder bl. a. det enorme prosjektet omkring utvidelsen av Suez-kanalen. En offisiell talsmann for Kuwait påpeker videre at evt. lån og forpliktelser overfor Egypt ennå kan inngås i hemmelighet. En annen økonomisk rådgiver fra samme land bemerket at et arabisk regime kunne "fikse" lån til Egypt gjennom f. eks. en større USA-bank der araberne har tilstrekkelige forbindelser. I denne sammenhengen er det nå klart at Bagdad-sanksjonene inneholder enkelte "grå soner". Bl. a. gjelder dette ymse arabiske bankers lån til Egypt. F. eks. er det her nå snakk

om et evt. klarsignal for et 250 mill. dollar-lån til Egypt fra Kuwaits låneinstitusjoner. Inkludert her er Unionen av Franske og Arabiske Banker (UBAF) (Jfr. forrige nr. av d. R.A., Verden Rundt og Kina). Forøvrig viser det seg at resolusjonene fra Bagdad ikke berører den private sektors investeringer i Egypt. En sentral og kapitalsterk sheik fra Gulfen som har store investeringer i Egypt bak seg, har nylig forsikret at han ikke er bekymret for sine interesser der. "Det finnes overhodet ikke planer om å stryke den". Uttalelsen er trolig svært symptomatisk. Vi skal ikke glemme at Kuwait utad har framstått som en "militant" motstander av Camp David-opplegget.

Apropos fredstraktat og Camp David så har nå Israel gjort klart at de vil starte prøveboring etter olje på den okkuperte Vest-bredden. Et tiltak som mer enn ord forteller hva "palestins selvstyre" i dette området vil innebære: absolutt ingenting. Hva angår det økonomiske samarbeidet mellom Israel og Egypt, så meldes det nå at Kairo har gitt klarsignal for at Israel kan få stille på like for med andre interesserte hva angår prøveboring etter olje i Sinai-området som snart skal leveres tilbake til Egypt. I samme åndedrett blir det høytidlig forikret fra herr Begin at fredstraktaten med Israel ikke vil influere på Israels planer om ytterligere bosetning på Vest-bredden og i Gaza-stripen. Camp Davids planer fungerer foreløpig etter sine hensikter.

● **IRAN.** I ly av Khomeinis islamske forbannelser over alt som smaker av bånd til vestlig dekadens og "penge-makt", begynner nå den iranske olje-produksjonen og følgende eksporten å komme til hektene igjen. My av æren for dette skal visstnok tilfalle den nye formannen i Irans nasjonale oljeselskap (NIOC) Hassan Nazih, som også er en av Khomeinis nære medarbeidere. NIOC har nå monopolisert alt salg av iransk olje og slik avskaffet det internasjonale oljekonsortiums kontroll med landets oljeproduksjon. På relativt kort tid har produksjonen steget fra 235 000 til ca. 4,5 millioner fat pr. dag. Av dette skal omkring 2,7 millioner fat øremerkes for daglig eksport. Selvsagt er det et godt stykke igjen til landets totale produksjonskapasitet på 6,5 mill. fat pr. dag, og derav nærmere 5 mill til eksport. Likevel markerer tallene en pen stigning, og viktigst av alt: Iran kan atter høve inn store profitter på det internasjonale oljemarkedet ved at landet selger på spottmarkedet til priser som ligger over OPEC's minstepris. Iran har en stund operert med rundt 20 dollar for fatet.

Bekymret Bazargan

Mens landet etter sjahens fall har bygd på kortsiktige salgavtaler med individuelle firmaer, skal NIOC nå basere salget sitt på langtidskontrakter. British Petroleum og Shell har allerede undertegnet slike med Iran for leveranser på henholdsvis 450000 og 235000 fat om dagen. Prisen ligger nærmere to dollar over OPEC's basispris.

Forøvrig skal det nevnes at de amerikanske selskapene Atlantic Richfield, Marathon og Ashland hadde delegasjoner i Teheran i april måned. I samme åndedrett tar vi med at USA's handelskammer åpner muligheten for at USA-eksporten til Iran kan bli såpass høy som 2 milliarder dollar for 1979 (mot 3,7 milliarder for 1978). Dette vel å merke om Bazargan blir sittende som statsminister. Den samme Bazargan kom i april med kraftige angrep på Irans oljearbeidere som nå krever årsbønser tilsvarende 3-4 måneders lønning.

Men herr Bazargan sitter neppe særlig trygt i stolen og kan fort falle som offer for de motsetninger som nå rir de religiøse føydalistene rundt Khomeini. Dette selvsagt uten at Iran av denne grunn vil bryte med imperialismen.

● **NICARAGUA.** Kampene mellom Sandinist-geriljaen og Somozas føydal-regime har blusset opp igjen. Dette var å vente. Siden opprørsstyrkene høsten 78 led foreløpig nederlag, har Somoza-ragimet blitt stadig mer isolert og følgelig vandret med taktfaste skritt mot økonomisk falitt. Selv USA som har vært Somozas trofaste støtte, har nå problemer med å forsvare parasitten.

Faktosk har Sandinistene nå en langt bredere internasjonal støtte og sympati enn den herskende familieklassen. Framfor alt frykter vestlige borgerkrefter at den uholdbare situasjonen i Nicaragua er kommet til et punkt hvor den kan bidra til å forgifte det politiske klimaet i hele Sentral-Amerika fra Panama til Mexico. Dette området er av stor strategisk interesse for USA og den øvrige verdens skipsfart. Av denne grunn er det stadig flere borgere som slår til lyd for at USA sammen med venner i Vest-Europa nå bør ordne opp i elendigheten ved rett og slett å fortelle Somoza at han ikke kan vente mer støtte utenfra. Ut fra den sandinistiske geriljaens sosiale sammensetning og deres sivile støtte, "tolvmannsguppen", skal bestå av moderate krefter som søker å opprette et pluralistisk demokrati i Nicaragua. Det meldes nå at bevegelsen søker støtte fra bl. verdens sosialdemokratiske partier, deriblant det britiske Labour samt SPD i Tyskland. Borgerne i vest ivrer nå for at sosialdemokratiet skal gripe sjansen og gå til aksjon så snart råd er for å forhindre at Sovjet utnytter situasjonen til sin fordel. Selv om en slik løsning ville bety et framskritt fra Somoza, kan den ikke oppnå annet enn å vise at det til sist er proletariatets revolusjon det nå står om i Nicaragua.

● **SUDAN** inntar en viktig strategisk posisjon all den stund landet, foruten å tilhøre Midt-Østens utkant, grenser til hele åtte andre afrikanske land. Selv om det her ikke dreier seg om en oljeproducent eller et politisk / ideologisk sentrum i området, er likevel Sudan av så sentral strategisk betydning at en fjerning av dets nåværende moderate og pro-vestlige regime, vil bety et nytt tilbakeslag for USA.

Sudans president Nimeiri har imidlertid problemer for tiden. I første rekke har hendene i Iran betydd en inspirasjon for landets islamske masser, som nå protesterer både mot sterk prisstigning og Egypts separاتفred med Israel. Båndene mellom Sadat og Nimeiri er imidlertid sterke. Sudan opererer i dag som en sentral matvareleverandør til Egypt, som på sin side har stasjonert faste tropper i landet. Dette for å slå ned et evt. indre opprør hos sin nabo i sør. Nimeiri-regimet har forøvrig vært det eneste blant araberne som har støttet Camp David-opplegget 100 %. Likevel er det Saudi-arabisk kapital som redder landet fra å gå bankerott. Kjøpet av 12 F-5 fly fra USA i februar, ble bl. a. betalt av Saudi-sheikene. Nimeiri er til gjengjeld sterkt presset fra andre naboland. Han forsøker derfor stadig å komme til forståelse og samkvem med den etiopiske junta-sjef Mengistu. Det er imidlertid fra vest de verste problemene kan komme. Her prøver nå pro-libyske opprørere å ta over Chad i tillegg til at den sovjetisk-libyske strategi som ser Nimeiris Sudan som Sadats underbruk, vil gjøre hva den kan for å forandre på det forholdet.

● **DDR** og flere av Øst-Europas såkalte planøkonomier opplever krise og stagnasjon for tiden. Nå innrømmer selvsagt ikke myndighetene at det er de statskapitalistiske produksjonsforhold som er ondets rot. Tvert om er det årstidenes luner som får skylda. Seinst har "den harde vinteren" ødelagt Øst-Tysklands kullproduksjon. Men dette betyr ikke katastrofe såleng man kan sende ut SOS til naboen i vest. Vest-Tyskland sendte omgående 400 000 tonn kull fra sine gruver i Saar og Ruhr. Slik har DDR flere ganger vendt seg mot vest når noe går galt hjemme, og det har det gjort svært ofte i det siste. Følgelig har man funnet det praktisk at Vest-Tyskland ikke lenger bare skal begrense seg til tidsbegrenset førstehjelp. Bonn har nå garantert kreditt på tilsammen 1,3 milliarder dollar (ca. 6,5 milliarder kroner) for Øst-tysk næringsliv. I tillegg har Helmut Schmidt besørget øst-

tyske produkter inn på EF-markedet gjennom bakdøra. Disse varene har passert grensene tollfritt og slik fått store prisfordeler, dog uten å kunne forhindre at DDRs økonomi befinner seg i en sørgelig forfatning. Statusen nå er et underskudd på 2,6 milliarder dollar på handelen med Bonn, og et tilsvarende på 1 milliard dollar overfor Moskva. Dertil er den planlagte veksten i nasjonalproduktet blitt redusert fra 5,1 til 4,3 % i forhold til 5-årsplanen fra 1975. DDR kan derfor bli nødt til å kutte ned på konsumvareeksporten til vest på tross av landets skrikende behov etter hard valuta for å kjøpe vestlige industriprodukter.

Østtyske kullarbeidere

Imidlertid forsøker øst-tyskerne å bøte på dette ved å handle med politiske "varer" vis a vis Bonn. Et eksempel på dette er Vest-Tysklands kjøp av et transportutbedringsprogram til overpris mot å få garantert tilgang til Vest-Berlin. Forøvrig har partisjef Honecker i øst slått til lyd for øket "fleksibilitet" med hensyn på å møte vestlige produksjonsstandarter. Dette har i det siste ført til en økning av "desentraliseringen" i øst-tysk industri. Individuelle firmaer blir gitt større handlefrihet i produktutvikling og markedsføring. Sovjet på sin side støtter og godtar denne utviklingen. Storebror i øst er alt for avhengig av tysk teknologisk ferdighet for sin egen stagnerende økonomi, til at de stille og rolig kan se på at DDR går adundus. Forøvrig er Sovjet interessert i styrkede bånd DDR/Bonn som en europeisk motvekt til den nye aksen Kina/USA.

● **IRAK.** Her har landets "sterke mann", Saddam Hussein, kommet med en advarsel til alle fremmede makter, inkludert Sovjet, om å ligge unna Saudi-Arabia. Hussein som er viseformann i landets revolusjonsråd, rettet advarselen mot alle som vil gjøre vold mot "arabisk suverenitet". Dette er første gang en irakisk leder erklærer solidaritet med Saudi-Arabia i tilfelle agresjon utenfra. Likevel er ikke uttalelsen så oppsiktsvekkende når vi tar med at Irak og Saudi-Arabia i februar sluttet en sikkerhetspakt med henblikk på sikring av felles grenser. Det virkelige nye i dette er at Sovjet blir stillt på linje med USA som en fremmed aggressor. Men lederne i Irak er ikke blitt anti-imperialister av den grunn. Irak og Saudi-Arabia er av OPECs største oljeproducenter og derfor i utgangspunktet sterke talsmenn for arabisk selvhevdelse og nasjonalisme. I Irak gjør det seg dessuten gjeldende en viss frykt for at landets store gruppe shiit-muhamedanere skal følge sine trosfeller i Iran og stille i stand bråk. Hva angår samarbeidet med utenlandsk kapitalisme, er det bl. a. EF som inntar en sentral plass for den arabiske "nasjonale blokk". Dette foruten at Saudi-Arabia fortsatt ivaretar sine forbindelser med USA og dertil spiller på Sovjets friere i taktisk øyemed.

● **ZAIRE** er på fallittens rand. Det ventes derfor at Mobutu-regimet og det internasjonale pengefond (IMF) i løpet av den nærmeste tid skal komme til enighet om en økonomisk stabiliseringsplan. Denne er ment å redde landet unna en umiddelbar konkurs på 215 millioner dollar bankgjeld i vest, som er forfalt til betaling. Selv om planen betyr redning på kort sikt, frykter vestlige kapitalinteresser at landets framtidsutsikter er mørke. Mobutus reaksjonære og korrupte regime har store indre-politiske problemer, samtidig med at kopper-produksjonen som utgjør 61% av Zaires utenrikshandel har haltet etter Shaba-opprøret. Desuten har verdenskrisen besørget stort prisfall på kopper, og slik bi dratt til landets ruin. Men Zaire er

av så vital interesse for vestlig imperialismen at hva som helst blir gjort for å hindre at "borgerkrig og kommunistisk maktovertakelse" skal bli resultatet av elendigheten. Siden august 1978 har følgelig Zaires sentralbank praktisk talt stått under direkte administrasjon av IMF-representanten Erwin Blumenthal. I tiden som er gått har Blumenthal innført strenge regler for fortsatt IMF-støtte til landet. Flere firmaer, som forøvrig ledes av Mobutus personlige venner, er blitt nektet mer kreditt. Dette har fått det til å renne over for medlemmer i Mobutuklikken, som nå plutselig tuter over at IMF's nærvær er et eksempel på ny-kolonialisme. Foreløpig er det grunn til å tro at slike bemerkninger er munnsvar fra Zaires herskerklasse. De har ganske enkelt så store problemer at de pent må finne seg i IMF's overformynderi. Industrien opererer med 50% av sin kapasitet, landets farbare veinett har på 29 år sunket fra 88 000 til 6 000 miles, og i Kinshasa må mesteparten av matvarene importeres fra Sør-Afrika, dette og mere til har redusert landets nasjonalprodukt ca. 5% i 1978, og øket landets totale utenriksgjeld til 3,5 milliarder dollar. Situasjonen vil ventelig tvinge landet til å be den såkalte Paris-klubben om å investere ytterligere 1 milliard dollar. Dette forutsatt at IMF's stabiliseringsplan vil virke etter sin hensikt.

Fornøyd Mobutu?

Dette imperialistiske opplegget må selvsagt sikres med utbygging av Zaires voldsapparat. I belgisk TV kunne Mobutu nylig forsikre at dette allerede var i gode hender. Presidenten fortalte at en elitestyrke på 9 000 soldater skal stasjoneres i Shaba-provinsen. Styrken skal deles i tre og bestå av infanteri - fallskjerm- og kommandosoldater. Belgia og Frankrike skal ta seg av opplæringen av de to første kategoriene. Den tredje-kommandosoldatene, skal ekseriseres av Kina. I sannhet et passende oppdrag og ditto selskap for Deng og Hua.

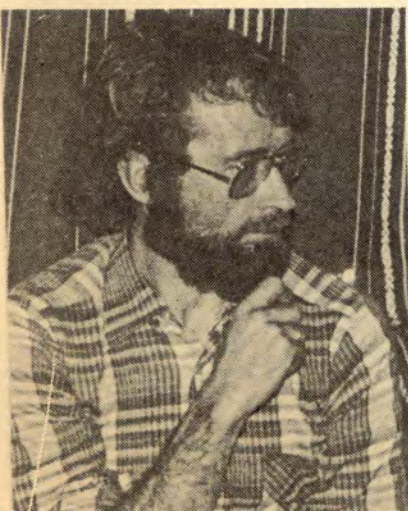
● **NATO's** tredveårsjubileum løp ikke av stabelen uten malurt i festlighetene. Den noe dempede stemningen skyldes voksende motsetninger mellom USA og Vest-Tyskland. For første gang i NATO's historie har det over lengre tid svirret rykter i Washington om at representanter for vesttyske myndigheter omgås lettsindig med tanker om nøytralitet. Dette for å skape et nærmere og mer spesielt forhold til Sovjet. Carters sikkerhetsgeni, herr Brzezinski har anklaget Bonn for at deres politikk vil føre til "selv-finlandisering". I de vesteuropiske hovedsteder finnes imidlertid en økende sympati for Bonns linje. Det er EF-borgerskapenes selvstendighetstrang overfor USA som kommer til uttrykk. Franske talsmenn har sagt at de ikke frykter et samarbeid Bonn-Moskva, naturlig nok ettersom Frankrike selv for tiden styrker sine økonomiske forbindelser østover.

Det er likevel verd å merke seg at tendensene kommer mest markert til uttrykk i Vest-Tyskland. Til forskjell fra England og Frankrike avslø vesttyske myndigheter å selge våpen til Kina. Tvert om benyttet de anledningen til å rose Sovjet for sin "rolige og fornuftige" holdning under kinesernes invasjon i Vietnam. Motsetningene mellom USA og Bonn har et økonomisk grunnlag. De vesttyske borgerne er sterke nok til å ta den økonomiske konkurransekampen opp med USA. Denne kommer for tiden til uttrykk i Sør-Amerika der Vest-Tyskland har inngått avtale med Brasil om reisingen av et atomverk. At EF-landene har fått innflytelse i Sør-Amerika er hevet over tvil. Nylig greide Helmut Schmidt under sin rundreise der å få løslatt flere politiske fanger i Peru. At Carter kunne prestert noe liknende er nærmest utenkelig.

Arbeiderklassen og kapitalismens krise (4)

INGEN HØYRE-BØLGE PÅ STORD VERFT

Gustav Rasmussen er sveiser. Han jobber sammen med omlag 1700 andre på Stord Verft i Sunnhordaland. Verftet er endel av Aker-konsernet, og er bygd opp etter krigen. Bedriften er den eneste av betydning i lokalsamfunnet, og er i så måte typisk for endel storindustri her i landet. Arbeiderne er, naturlig nok, organisert i Jern og Metall.

- Verftet er stort og forholdsvis rytt. Hvordan er arbeiderne rekruttert?
- Endel arbeidere kommer fra Kis-gruber her på øya, som ble lagt ned i 60-årene. Andre har bakgrunn som jordbrukere og fiskere.
- I høst fikk verftet ikke oppdraget med å bygge Statfjord-B-plattformen, og det var snakk om å permittere, og i verste fall si opp folk. Hvordan var reaksjonen blant arbeiderne på dette?

- Folk ville først ikke tro at det var tilfelle at verftet ikke skulle få oppdraget. For det første har bedriften svært moderne produksjonsutstyr, og for det andre mente folk at arbeiderpartiregjeringen hadde ansvar for å sikre bedriften. Det ble sendt en delegasjon for å gjøre departementet oppmerksom på dette. Seinere arbeidet fagforeningen med å få istand bedriftsintern opplæring, for derigjennom å unngå permittering. Bedriften var redd for å miste fagarbeidere, og samarbeidet om dette. Nå er nye oppdrag kommet, blant annet skal Stord Verft utføre sveisearbeid på Statfjord-B, som er beregnet til 90 000 arbeidstimer.

- Hvor sterk er den faglige aktiviteten på verftet?

- Fagforeningsmøtene pleier bare å samle opp til 100 deltakere, selv om de legges til matpausene. Men jeg tror ikke den dårlige oppslutningen om disse er resultat av passivitet blant arbeiderne. Sit-down-aksjoner, med full oppslutning i -76 og -77 viser at arbeiderne er villige til å sette makt bak kravene i lønnskampen.

- Sosialdemokratiet argumenterer med at for høye lønninger svekker bedriftens konkurransevne, og at arbeiderne derfor må vise moderasjon.

- En slik argumentasjon må selvfølgelig avvises i utgangspunktet, men den har spesielt vanskelig for å slå gjennom her på verftet, hvor produksjonsutstyret er svært avansert, og nedbetalt. Reaksjonære solidaritetsaksjoner med arbeidskjøperne, slik som den på Kaldnes i Tønsberg, kan ikke ventes her på Stord.

- Du har bakgrunn i SF og senere SV.

- Klassekarakteren til dette partiet kommer spesielt groteskt fram gjennom de proteksjonistiske tiltak som SV krever for å sikre no r s k

industri. Partiet går her mot en av de mest elementære av arbeiderklassens interesser, nemlig internasjonalsismen. Argumentasjonen til partiet er jo videre dårlig også på borgerlige premisser.

- Hvordan stiller Stord-arbeiderne seg til loven om lønnsstopp?

- Reaksjonen var først og fremst politisk, "adgangen til forhandling er tatt fra oss". Men som unn-tak slov tror jeg den er mer eller mindre akseptert. De tiltakene sosialdemokratiet har varslet etter 1980, for å gjøre loven permanent, tror jeg vil framprovosere reaksjoner. Det er her FAL bør kjenne sin besøkelsestid.

- Du er selv aktiv i FAL.

-Uffra det jeg n evnte er det vanskelig å skape noen bevegelse rundt FAL på Stord nå, men endel, faktisk ganske mange, er enige i FALs plattform. Disse er spesielt unge arbeidere, som ikke har fulgt DNA fra 30-åra. Det er viktig at FAL utvikler spørsmålet om sosialismen, for det er umulig å argumentere mot lønnsstoppen uten å sette fram et alternativ til kapitalismen. Det er en tendens til aksjonisme i FAL, også her på Vestlandet, som ikke bør vinne fram i aksjonen. Det er ei linje som helt undervurderer arbeiderklassens evne til å tenke ut over pengepungen. Men det er også viktig at arbeiderklassens stat ikke blir hengende som et Soria Moria slott.

- Meningsmålingene viser at Høyre går fram.

- Jeg tror at den Røde Arbeideren har rett når den hevder at bevegelsen fra DNA til Høyre først og fremst finner sted i mellomlagene. Min erfaring her fra verftet er at de fleste fortsatt støtter DNA, men det er kanskje en tendens til resignasjon. Noen Høyre-bølge er det i hvertfall ikke snakk om på verftet.

BLAD I POSTABONNEMENT

KAs åpne 1.mai møter

Oslo

Folkets Hus sal
Hovedtale v/Jørgen Sandemose (KA)
Appeller, kultur.
Salg av forfr./mat.
Møt opp kl. 19.00.

Bergen

Ranhuset, Kalfarvn. 34 a.
Hovedtale v/ Kommunistisk
Arbeiderforbund, entre kr. 10-
Salg av forfr./mat.
Møt opp kl. 19.00.

Trondheim

Gildevangen Hotell 2. etg.
Hovedtale v/Kommunistisk
Arbeiderforbund
Møt fram kl. 20.00

KLASSE MOT KLASSE — året som gikk

I 1978 slo den internasjonale økonomiske krise igjennom for alvor i norsk økonomi og politikk. Regjeringens lov om lønns- og pris- stopp høsten 78 ved siden av en stadig økende arbeidledighet, er de beste eksempler på dette. Det er klart at denne tendensen danner en selvsagt bakgrunn for vurderingen av klasse kampens utvikling i Norge i det året vi har bak oss.

I det følgende foretar vi en oppsummering av de viktigste konfrontasjoner mellom arbeiderklassen og borgerskapet i året som gikk. På bakgrunn av en analyse av de faglige kampene trekkes det konklusjoner med henblikk på hvordan den politiske linje må være i de konfrontasjonene som med sikkerhet kommer i det kampåret som nå ligger foran oss.

Det som i første rekke kjennetegner siste år er at den internasjonale krisa for alvor gjør sitt inntog også her i landet. DNA's politikk ble lagt om tilsvarende drastisk. Fra inngrep i lønnsoppgjør for å dempe tariffestede tillegg og en tildels sterk subsidiering av bedrifter og hele næringer i vansker, til lønnsstopp og mindre støtte til utsatte næringer med en langt sterkere "naturlig" bedriftssanering som følge. I stedet for som hittil å skyve krisa foran seg, vil en nå la den utføre sin klassiske misjon; presse ned lønningene, konstruere en større "industriell reservearm" av arbeidsløse og utradere uhensiktsmessige bedrifter og næringer, for dermed å legge grunnlag for ny vekst.

Allerede ved vårens tariffoppgjør (som forøvrig ble avgjort ved lønnsnevnd for å frita LO for ansvar), var diskusjonen om lønnsnedgangen sentral. Begge parter, både arbeider-

klassen og treenigheten NAF/LO/stat, hadde forlenget oppdraget at all lønnsøkning de siste åra kom i form av lønnsnedgang. Mens dette for arbeiderklassen førte til større interesse for de lokale oppgjør framfor de sentrale, la borgerskapets fremste menn sine hoder i bløt for å finne tiltak mot lønnsnedgangen. Løsningen var

LØNNS- OG PRISSTOPP

I røykteppet av borgerlig ideologi som fulgte tiltaket, var hovedpunktet at lønnsstoppen ville redusere kostnadene for norske bedrifter og dermed forbedre deres konkurransevne, noe som skulle redde utsatte bedrifter og sikre arbeidsplassene. Men for det første innrømmer borgerskapets talsmenn, som Statoil-direktør Arve Johnsen, i andre fora at lønningene ikke er noe alvorlig element i det norske pris- og kostnadsnivået. For det andre ble

strømprisene, som faktisk har en stor betydning for kostnadene til en rekke bedrifter, økt med 50% like før innføringen av prisstoppen. Og for det tredje er hovedpoenget i regjeringens nye industripolitikk nettopp ikke å sikre arbeidsplasser, men en kraftig bedriftssanering!

Prisstoppen har i første rekke til formål å tvinge bedriftene til ikke å gi etter for lokale krav, ved at økte lønninger ikke kan kompenseres ved høyere priser. Den har derimot ikke til hensikt å holde reallønna konstant. Ved økte importpriser, landbruksoppgjøret og mange unntak fra loven vil prisene øke. Og en må merke seg at en kunne holdt prisene konstant (importprisene ved valuta-manipulasjoner), hvis en ønsket det.

Formålet med både lønns- og prisstoppen er nemlig å presse ned lønningene og dermed øke profitten.

REAKSJONER PÅ

LØNNSSTOPPEN

2. oktober ble det gjennomført en politisk demonstrasjonsstreik mot lønnsstoppen. Den hadde form av en appell til staten om å oppheve loven om lønnsstopp og ble, som et isolert fenomen uten oppfølging med en klar politisk linje og lokale aksjoner, et slag i lufta.

Reaksjonen på lønnsstoppen var ellers en rekke krav om unntak fra loven, som i Kringkastings Landsforening og ved aksjoner på Alpha-plattformen, ei linje som ved siden av å fungere splittende, heller ikke førte fram.

FAL

Etter initiativ fra en gruppe fagorganiserte ble Faglig Aksjon mot Lønnsstopp dannet. I plattformen ble det framhevet at lønnsstoppen var et angrep på lønnsnedgangen og dermed på reallønna, og det ble tilrådd å gå til lokale aksjoner på tvers av loven og uavhengig av LO-apparatet. FAL skulle bestå av et nett av enkelt personer og grupper som skulle støtte aksjoner mot lønnsstoppen.

Den streikebølge som en ventet ville følge i kjølevannet av lønnsstoppen uteble imidlertid. Det viste seg at DNA hadde rett når de regnet med at LOs lammende grep på arbeiderklassen var sterkt nok til at et såpass drastisk tiltak kunne gjennomføres uten fare.

FAL utviklet sin analyse videre til å forklare lønnsstopp og bedriftsnedleggelse ut fra kapitalismens krise, og slo fast at målet ikke var å gjennomføre situasjonen fra før lønnsstoppen, men et sosialistisk samfunn uten kriser og lønnsnedslag. Praktisk skulle en, ved siden av støtte til aksjoner, drive informasjonsarbeid og utvikle analyser av streikekamper.

VINMONOPOLSTREIKEN

var i formen lovlig, da det dreide seg om å fullføre tariffoppgjøret. Lønnskravene gikk imidlertid ut over 7% - rammen fra vårens oppgjør og streiken rettet seg dermed reelt mot lønnsstoppen. Trusselen om voldgift lå hele tiden over de streikende. Men siden det ikke var viktige "samfunnsinteresser" truet av streiken, ville voldgift framtre utelukkende som et angrep på streikevåpnet. Dette, ved siden av at arbeiderne sa ifra at de ikke ville rette seg etter et voldgiftresultat, førte til at voldgift ikke ble brukt.

Av betydning for det gode resultatet var ellers valg av egen streikekomite, grundige diskusjoner innad og enhet utad, aktivisering av alle streikende og at streikekomiteen hele tiden hadde kontroll med forhandlerne. Videre må det pekes på den breie støtten de oppnådde, som følge av aktiv informasjon, den faste avvising av voldgift og ikke minst fordi streiken rettet seg mot lønnsstoppen.

forts. side 10

Fra FAL's landskonferanse i vinter